

2025

**A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELE
KÜLÖNBÖZETI ÉS OSZTÁLYOZÓVIZSGÁK
TÉMAKÖREI
TECHNIKUM, SZAKKÉPZŐ ISKOLA**

Oktatási azonosító 031973
Technikai szám: 520016

**Alapítványi
Technikum,
Szakképző Iskola és
Kollégium**

K o m á r o m

2900 Komárom

Frigyes tér 2-3.

TARTALOMJEGYZÉK

TECHNIKUM

1. Állampolgári ismeretek
2. Angol nyelv
3. Belügyi rendészeti ismeretek
4. Biológia
5. Digitális kultúra
6. Fizika
7. Honvédelmi alapismeretek
8. Honvédelem
9. Kémia
10. Kötelező komplex természettudományos tantárgy
11. Földrajz
12. Irodalom
13. Magyar nyelv
14. Matematika
15. Pénzügyi és vállalkozói ismeretek
16. Testnevelés 9-12.
17. Testnevelés 13.
18. Történelem
19. Vizsgára felkészítő tantárgy – honvéd kadét, logisztikai technikus
20. Vizsgára felkészítő tantárgy – rendészeti technikus

SZAKKÉPZŐ ISKOLA

1. Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom
2. Angol nyelv
3. Matematika
4. Történelem és társadalomismeret
5. Természetismeret
6. Testnevelés
7. Osztályközösség-építő program (osztályfőnöki)
8. Digitális kultúra
9. Pénzügyi és vállalkozói ismeretek

A továbblépéshez szükséges minimum követelmények, témakörök

Állampolgári ismeretek tantárgy

12. évfolyam

Kompetenciák

A tanulónak képesnek kell lennie:

- Az alapvető állampolgári, jogi és gazdasági fogalmak felismerésére és szakszerű használatára;
- Az állam működésének, intézményrendszerének és a jogállamiság alapelveinek értelmezésére;
- Az állampolgári jogok és kötelezettségek gyakorlati helyzetekben történő azonosítására;
- A demokratikus döntéshozatal formáinak (választás, népszavazás) megértésére;
- A mindennapi életben előforduló gazdasági és pénzügyi helyzetek alapvető elemzésére;
- Egyszerű pénzügyi döntések meghozatalára tudatos fogyasztói szemlélettel;
- A munkavállaláshoz kapcsolódó alapvető jogok és kötelezettségek felismerésére;
- Önálló vélemény megfogalmazására társadalmi és közéleti kérdésekben;
- Felelős, jogkövető és aktív állampolgári magatartás kialakítására.

Tananyag

Témakör: A társadalom és a társadalmi mobilitás

Ismeretanyag:

- A generációk közötti kapcsolat, a nemzedékek közötti párbeszéd erősítése
- A társadalmak típusai
- A társadalmi mobilitás lehetőségei és korlátai
- Fogalmak: társadalom, társadalmi kohézió, norma, társadalmi mobilitás

Témakör: A család, a családi szocializáció

Ismeretanyag:

- A családi szocializáció folyamata és jellemzői
- A családtervezés szempontjai és szakaszai
- A gyermekvállalás demográfiai, társadalmi jelentőségének tudatosítása
- A házasság intézménye, a hagyományos családmodell, a családi szerepek
- A család: szeretetközösség, együttműködés, kölcsönösség, tisztelet;
- A család társadalmi funkciói
- Biológiai és társadalmi reprodukció, családi háztartás;
- Párkapcsolatok, házasság, családtervezés;
- Szerepek a családban;
- Családi szocializáció;
- Fogalmak: család, családi szocializáció, családi életciklus, családtervezés, gyermekvállalás, házasság, demográfia

Témakör: A család gazdálkodása és pénzügyei

Ismeretanyag:

- A családi költségvetés felépítése
- A családi gazdálkodás; pénzügyi tervezés: bevételek, kiadások
- A megtakarítás szerepe és jelentősége, lehetőségei
- A fenntarthatóság és a fogyasztási szokások kölcsönhatása
- A családi háztartás pénzügyei;
- Bevételek, kiadások, megtakarítási lehetőségek;
- Fogyasztók a családban;
- A családi költségvetés, pénzügyi tervezés;
- Fogalmak: családi háztartás, családi költségvetés, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság, megtakarítás, hitel, GYES, GYED

Témakör: Szabadság és felelősség, jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás

Ismeretanyag:

- Az alapvető emberi jogok, állampolgári jogok, polgári szabadságjogok

- Magyarország Alaptörvényének fontosabb részei: Alapvetés, Állam, Szabadság és felelősség
- Az állampolgári jogok és kötelességek
- Az országgyűlési, a helyhatósági és az európai parlamenti képviselő választás; a népszavazás intézménye
- A választójog és feltételei
- A jövő nemzedékek jogai
- Az igazságszolgáltatás rendszerének felépítése, a büntetőjog, polgári jog, közjog, magánjog fogalma
- A közteherviselés, a magyarországi adórendszer alapelemei
- Magyarország Alaptörvénye;
- Az alapvető jogok;
- Az állampolgári kötelességek;
- Választójog, választási rendszer;
- Közjog: büntetőjog;
- Magánjog: polgári jog;
- Fogalmak: állam, államforma, politikai rendszer, alapjog(ok), emberi jog, alkotmány, Magyarország Alaptörvénye, polgári szabadságjog, a jövő nemzedékek jogai, norma, normakövető magatartás, állampolgári felelősség, állampolgári kötelesség, közteherviselés, adómorál, választójog, állampolgári részvétel, választási rendszer, országgyűlési választás, önkormányzati választás, európai parlamenti választás, népszavazás, politikai párt, képviselő, közjog, magánjog, jogforrás, jogforrási hierarchia, jogérvényesülés, bűncselekmény, szankció, büntetőjog, ügyész, bíró, ügyvéd, természetes személy, jogi személy, jogképesség, közokirat, magánokirat, közjegyző; polgári peres eljárás, felperes, alperes

Témakör: Nemzet, nemzettudat, lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem

Ismeretanyag:

- A nemzettudat alkotóelemeinek értelmezése
- A nemzeti érzés sajátosságai, a hazafiság lehetséges megnyilvánulási formái
- A lokálpatriotizmus és a hazaszeretet közötti kapcsolódás
- A honvédelmi kötelezettség teljesítésének békeidőben és a különleges működési rend idején
- A Magyar Honvédség szerepe, feladatai; a katonai szolgálat lehetőségei
- A nemzetállamok szerepe, feladatai a globális világban és az Európai Unióban
- Magyarország és az Európai Unió kapcsolatrendszere
- A határon túli magyar közösségek kihívásai, Magyarország feladatai az anyaországon kívül élő magyarság identitásának megőrzésében
- A nemzettudat alkotóelemei;
- A nemzeti érzület: a nemzeti szimbólumok, a közös nyelv, a kollektív történeti emlékezet, a közös kultúra releváns elemei;
- A világ magyarsága és a nemzeti közösség;
- A honvédelem kérdései a 21. században;
- A nemzetek, nemzetállamok szerepe a globális világban és az Európai Unióban
- Fogalmak: nemzet, nemzettudat, nemzeti identitás, lokálpatriotizmus, hazaszeretet, honvédelem, honvédség, különleges működési rend, nemzetállam

Témakör: A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása

Ismeretanyag:

- A hatalmi ágak
- A magyar állam intézményrendszere
- A kormány és szervei
- Az Országgyűlés felépítése és működése; az országgyűlési képviselők feladatai, jogállása
- A törvényalkotás folyamata
- Az igazságszolgáltatás rendszere, felépítése, szereplői és szerepe a demokratikus államrendben
- Az állam gazdasági feladatai
- A központi költségvetés alapvető felépítése és szerepe
- A nagy ellátórendszerek és az állami alapfeladatok
- A magyar állam intézményrendszere; az igazságszolgáltatás rendszere, szervezetei; A gazdaság körforgása; A gazdaságpolitika; Az állam gazdasági feladatai; Az állami költségvetés
- Fogalmak: állam, intézmény, politikai rendszer, hatalmi ágak, jogforrási hierarchia, köztársasági elnök, Országgyűlés, törvényalkotás, törvény, országgyűlési határozat, képviselő, mentelmi jog, országgyűlési bizottság(ok), házszabály, parlamenti frakciók, interpelláció, Kormány, miniszterelnök, miniszter, államtitkár; miniszterelnöki, kormány- és miniszteri rendelet, Alkotmánybíróság, alkotmánybírósági határozat, Állami Számvevőszék, Kúria, Országos Bírói Hivatal, ügyészség, legfőbb ügyész, főügyészségek, fellebbviteli főügyészségek, járási és járási szintű ügyészségek, az alapvető jogok biztosa,

gazdaságpolitika, államháztartás, költségvetés, költségvetési egyensúly, adórendszer, adók, járulékok, illetékek, közteherviselés, adómorál, korrupció és integritás, hatóság, hatáskör, illetékesség

Témakör: A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése

Ismeretanyag:

- A hivatalai ügyintézés lehetőségei, az e-ügyintézés
- A munkáltatók és a munkavállalók alapvető jogai és kötelességei
- A munkaszerződés alapvető szabályai, a kollektív szerződés szerepe
- Az önéletrajz és a motivációs levél felépítése, legfontosabb tartalmi és formai elemeinek megismerése
- Az állásinterjúra történő felkészülés szempontjai
- A szerződések néhány fő típusai: adásvételi, ajándékozási, megbízási, vállalkozási szerződés, kölcsön- és biztosítási szerződés
- Az állam, a munkaadók és a munkavállalók közötti érdekegyeztetés szintjei, fórumai
- Az automatizáció, digitalizáció hatása a munkaerőpiacra
- Fogalmak: hivatal, intézmény, szervezet, ügyfélkapu, kormányablak, körjegyzőség, járási hivatal, polgármesteri hivatal, polgármester, jegyző, települési, fővárosi és kerületi önkormányzat, képviselőtestület, munkaerőpiac, munkáltató, munkavállaló, munkavállalás, önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú, munkaszerződés, kollektív szerződés, adásvételi, ajándékozási, megbízási, vállalkozási szerződés, kölcsön-, biztosítási, tartási és életjáradéki szerződés

Témakör: Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem

Ismeretanyag:

- A fogyasztóvédelem fogalma és lehetséges területei
- A fogyasztóvédelem gazdasági, társadalmi szerepe, feladatai
- A fogyasztói érdekek, a kapcsolódó állampolgári jogok megismerése
- A szavatossággal és a garanciával kapcsolatos jogok és feltételrendszer alapjainak megismerése
- Az internetes vásárlás előnyei és kockázatai
- A tudatos, a fenntarthatóságot szem előtt tartó, fogyasztói magatartás szemléletének kialakítása
- A környezetvédelem legfontosabb helyi, országos és globális kérdéseinek megismerése, feltárása
- Az épített és természeti környezetünk védelme iránti elköteleződés kialakítása, erősítése
- Fogalmak: fogyasztóvédelem, tudatos fogyasztó, a fogyasztó jogai, a fogyasztói érdekek védelme, békéltető testület, webáruház, garancia, szavatosság, jóállás, természetvédelem, épített környezet, klímavédelem, ökológiai lábnyom

Témakör: Bankrendszer, hitelfelvétel

Ismeretanyag:

- A monetáris politika fogalmának és alapvető jellemzőinek megismerése
- A Magyar Nemzeti Bank működése, feladatai
- A kereskedelmi bankok jellemzőinek, tevékenységének megismerése
- A pénzügyi intézetek típusai
- A hitelfelvétel módozatai, feltételei és kockázatai
- A hitelszerződés tartalmi elemei, a körültekintő hitelfelvétel feltételei
- A bank alapvető tevékenysége; Kétszintű bankrendszer: központi bank és kereskedelmi bankok; A Magyar Nemzeti Bank; A pénzügyi intézmények; Hitelfelvétel
- Fogalmak: Bank, kétszintű bankrendszer, jegybank, Magyar Nemzeti Bank, kereskedelmi bank, pénzügyi intézmények, hitel, hitelszerződés, a hitelek típusai, kamat, hitelfedezeti mutató, jövedelemarányos törlesztő részlet, jelzáloghitel, kezesség, hitelbiztosítás, teljes hiteldíjmutató (THM), futamidő, követeléskezelés, hitelközvetítő, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság

Témakör: Vállalkozás és vállalat

Ismeretanyag:

- A vállalkozás fogalmának értelmezése
- A vállalkozási formák, cégtípusok megismerése
- Az egyes cégtípusok, vállalati formák szerepe a gazdaságban
- Az üzleti terv fogalma, célja
- A vállalkozás mikro- és makrokörnyezeti tényezői
- A vállalkozás működési köre és környezete;

- A vállalkozások típusai;
- Vállalkozási terv;
- A vállalatok fajtái;
- Fogalmak: jogi személy, vállalkozás, egyéni vállalkozó, gazdasági társaság, betéti társaság (bt.), korlátolt felelősségű társaság (kft.), részvénytársaság (rt.), zártkörű (zrt.) és nyilvános (nyrt.) részvénytársaság, startup, a vállalkozások mikro- és makrokörnyezete; vállalkozói kompetenciák, üzleti terv, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság

Angol nyelv

9. évfolyam

A felsőbb évfolyamba lépés feltétele, hogy a tanuló az adott tanév tananyagát legalább elégséges szinten teljesítse. A követelmények megegyeznek az iskola által meghatározott minimumkövetelményekkel.

- A tanuló legyen képes egyszerű, rövid, köznyelvi szövegek megértésére, a lényeges információk kiszűrésére, valamint az esetlegesen ismeretlen nyelvi elemek jelentésének kikövetkeztetésére.
- Értse meg azokat a mondatokat, szófordulatokat és gyakran használt kifejezéseket, amelyek a mindennapi élethez, illetve a tanulót közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak.
- Legyen képes bemutatkozni és másokat bemutatni, személyes jellegű kérdéseket feltenni és megválaszolni – például a családra, lakóhelyre, barátokra, ismerősökre vagy személyes tulajdonra vonatkozóan.
- Tudjon kommunikálni egyszerű, hétköznapi helyzetekben, amikor közvetlen információcserére van szükség ismerős, begyakorolt témák kapcsán, valamint egyszerű nyelvi eszközökkel beszélni saját szükségleteiről.
- Képességeinek megfelelően törekedjen a helyes kiejtésre, hangsúlyozásra és hangletjtésre.
- Legyen képes egyszerű információkat kérni és adni, rövid mondatokban beszélni a környezetéről vagy képek alapján leírást adni helyekről, tárgyokról, emberek külsejéről, berendezésekről.
- Tudjon egyszerű kapcsolatot teremteni, amennyiben a beszélőpartner lassan, érthetően és segítőkészen kommunikál, valamint kezdeményezni és fenntartani rövid, egyszerű beszélgetéseket.
- Legyen képes véleményének és érzelmeinek megfogalmazására és indoklására (pl. I like / dislike, because; I love / hate, because), illetve mások véleménye és érzései iránt érdeklődni.
- Értse meg és hajtsa végre az egyszerűbb tanári utasításokat, valamint megértési vagy kifejezési nehézségek esetén tudjon segítséget kérni.
- Az olvasott szöveget önállóan értse meg, és az ahhoz kapcsolódó feladatokat legyen képes megoldani.
- Tudjon szótár segítségével feldolgozni egyszerű, ismeretlen elemeket is tartalmazó szövegeket, eligazodni autentikus szövegekben (pl. hirdetések, használati utasítások, műsorfüzetek, menük), és az olvasottakkal kapcsolatos feladatokat végrehajtani.
- Írásban legyen képes rövid, nagyon egyszerű baráti levelet vagy képeslapot írni, például köszönet-nyilvánítás vagy információ-, illetve segítségkérés céljából.
- Tudjon egyszerű formanyomtatványokat kitölteni személyes adatokkal.
- A nyelvi elemek közül használja helyesen a to be létigét jelen és múlt időben, fejezze ki a cselekvést, történést és létezést jelen, múlt és jövő időben (Present Simple, Present Progressive, Past Simple), alkalmazza a can és will módbeli segédigéket.
- Legyen tisztában a főnevek egyes és többes számával, a megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevekkel, valamint használja megfelelően a hely- és időhatározókat.
- Ismerje és alkalmazza a személyes és mutató névmásokat, a kötőszavakat, valamint legyen képes a birtoklás kifejezésére.
- Ismerje a tanév során feldolgozott témakörökhöz kapcsolódó alapvető szókincset.

10. évfolyam

A felsőbb évfolyamba lépés feltétele, hogy a tanuló az adott tanév tananyagát legalább elégséges szinten teljesítse. A követelmények megegyeznek az iskola által meghatározott minimumkövetelményekkel.

- A tanuló legyen képes hosszabb olvasott szövegek önálló megértésére, valamint az azokhoz kapcsolódó feladatok megoldására.
- Tudjon szótár segítségével feldolgozni ismeretlen elemeket tartalmazó szövegeket, és az ezekhez kapcsolódó feladatokat elvégezni.
- Értse meg az egyszerű, köznyelvi szövegeket, legyen képes kiszűrni belőlük a lényegét és a fontos információkat, valamint kikövetkeztetni az esetlegesen ismeretlen nyelvi elemek jelentését.

- Legyen képes megérteni olyan mondatokat, szófordulatokat és gyakran használt kifejezéseket, amelyek érdeklődési köréhez kapcsolódnak, illetve a mindennapi társas érintkezések során előfordulnak.
- Tudjon egyre magabiztosabban bekapcsolódni olyan beszélgetésekbe, amelyek érdeklődési területéhez tartozó témákat érintenek.
- Mondanivalóját ismerős és kevésbé ismerős témákban is ki tudja fejezni, valamint legyen képes beszélni közvetlen szükségleteiről.
- Legyen képes információszerzés céljából kérdéseket feltenni, rövid beszélgetéseket kezdeményezni és fenntartani, valamint kérdésekre válaszolni.
- Ismerje a telefonáláshoz szükséges alapvető szófordulatokat.
- Tudja megfogalmazni és indokolni véleményét, kifejezni érzelmeit (például aggodás, bizonytalanság, együttérzés), valamint tudjon segítséget kérni, segítséget felajánlani és tanácsot adni másoknak.
- Írásban legyen képes a tanult témákhoz kapcsolódó rövid e-mailek és üzenetek megfogalmazására (például meghívás, meghívásra való reagálás, információkérés, saját élményekről szóló beszámoló, panaszlevél).
- Értse meg életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hangzó szövegeket, és legyen képes az ezekhez kapcsolódó szövegértési feladatok megoldására.
- Az elhangzottakkal kapcsolatban tudjon kérdésekre válaszolni, valamint igaz-hamis állításokat eldönteni.
- A nyelvi elemek közül legyen képes megkülönböztetni és megfelelően alkalmazni a Present Simple, Present Progressive, Past Simple, Past Progressive, Present Perfect és Future Simple igeidőket.
- Ismerje és használja a can, could, should, must, may segédigéket.
- Tudjon minőségi viszonyokat kifejezni a melléknevek fokozásával, valamint térbeli, időbeli és mennyiségi viszonyokat leírni.
- Ismerje a tanév során feldolgozott témakörökhöz kapcsolódó alapvető szókincset.

11. évfolyam

A felsőbb évfolyamba lépés feltétele, hogy a tanuló az adott tanév tananyagát legalább elégséges szinten teljesítse. A követelmények megegyeznek az iskola által meghatározott minimumkövetelményekkel.

- A tanuló legyen képes egy körülbelül 150–200 szavas köznyelvi szövegben elkülöníteni a lényeges információkat a lényegtelentől, valamint az ismeretlen nyelvi elemek jelentését a szöveggörnyezet alapján kikövetkeztetni.
- Tudja azonosítani a szövegben található konkrét, specifikus információkat, és értse meg a köznyelvi beszélgetések főbb mondanivalóit.
- Legyen képes a szöveghez kapcsolódó, a megértést ellenőrző feladatok önálló megoldására.
- Legyen képes árnyaltabban megfogalmazott kérdésekre összetettebb válaszokat adni, választékos mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, valamint érzelmeit kifejezni.
- Vegyen részt aktívan beszélgetésekben, tudjon társalgásba bekapcsolódni, véleményt és álláspontot kifejezni, valamint megértési nehézségek esetén segítséget kérni.
- Érzéseit legyen képes megfelelően kifejezni, például egyetértés, ellentmondás, panasz vagy bocsánatkérés formájában.
- Értse meg a mindennapi élethez kapcsolódó hangzó szövegeket, és legyen képes azokból a fontos információk kiszűrésére.
- Írásban tudjon létrehozni egy körülbelül 120–150 szavas, tényszerű információt közvetítő, több bekezdésből álló szöveget.
- Gondolatait változatos kifejezések és mondatszerkezetek alkalmazásával, megfelelő nyelvi eszközökkel, logikusan felépített bekezdésekben tudja megfogalmazni.
- Legyen képes különböző szövegtípusok megalkotására és változatos közlésformák használatára (pl. levél, e-mail), valamint egymást követő események leírására.
- A nyelvi elemek közül használja helyesen a jelen, múlt és jövő idejű igeidőket, tudjon feltételes mondatokat alkotni, ismerje és alkalmazza a vonatkozó és visszaható névmásokat.
- Legyen képes közvetlen és közvetett kérdések megfogalmazására, és ezeket a formális és informális kommunikáció során megfelelően használni.
- Ismerje a tanév során feldolgozott témakörökhöz kapcsolódó alapvető szókincset.

12. évfolyam

A felsőbb évfolyamba lépés feltétele, hogy a tanuló az adott tanév tananyagát legalább elégséges szinten elsajátítsa. A követelmények megegyeznek az iskola által meghatározott minimumkövetelményekkel.

- A tanuló legyen képes a tanév során feldolgozott témakörökhöz kapcsolódó szövegekben a lényeges információk megértésére, amennyiben azok világos, köznyelvi beszédet tartalmaznak.
- Hosszabb, általános témájú írott szövegeket is tudjon olvasni, és azokban megtalálja a keresett információkat, valamint megfelelően értse a szövegek tényszerű tartalmát.

- Legyen képes a mindennapi élethelyzetekhez kapcsolódó hanganyagokból – például hangfelvételekből vagy rádiós hírműsorokból – kiszűrni a lényegi mondanivalót, és megérteni a fontos tényyszerű részleteket.
- A tanult nyelvi elemek segítségével értse meg a hangzó szövegek lényegét anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában is, akár kevésbé ismert témák és szituációk esetén.
- Vegyen részt magabiztosan társalgásban érdeklődési köréhez kapcsolódó és ismerős témákban.
- Hétköznapi helyzetekben legyen képes véleményét megfogalmazni, rövid magyarázatokat adni, valamint követni a hozzá intézett világot, érthető beszédet.
- A mindennapi tevékenységekkel és érdeklődési körével kapcsolatos témákban tudjon aktívan bekapcsolódni a társalgásba, és röviden kifejezni álláspontját.
- Írásban legyen képes jól érthető, információközlő feljegyzések és üzenetek megfogalmazására, valamint érdeklődési köréhez kapcsolódó, ismert témákban lényegre törő leírás készítésére.
- Tudjon reagálni hirdetésekre, hivatalos és magánlevelekre, tanácsot adni és véleményt nyilvánítani.
- Legyen képes az alapvető nyelvtani szerkezetek megfelelő alkalmazására összetettebb szövegekben is.
- Használja a következő nyelvi funkciókat: véleménynyilvánítás, egyetértés és ellentmondás kifejezése; reklamáció és panasz megfogalmazása; érzelmek kifejezése; javaslatétel és tanácsadás; segítségkérés és arra adott válasz.
- Alkalmazza a tanult igeidőket a cselekvések és történések kifejezésére jelen, múlt és jövő időben.
- Legyen képes saját élményeiről, tapasztalatairól – akár az érdeklődési körén túlmutató vagy elképzelt eseményekről is – részletes, összefüggő és érthető beszámolót adni, bemutatva a cselekményt, a körülményeket, valamint az érzéseit és gondolatait a már ismert nyelvi eszközök segítségével.
- Ismerje a tanév során feldolgozott témakörökhöz kapcsolódó alapvető szókinccset, különös tekintettel az alábbi témákra: személyes vonatkozások és család; ember és társadalom; környezetünk; az iskola; a munka világa; életmód; szabadidő, művelődés és szórakozás; utazás és turizmus; tudomány és technika; gazdaság.

Belügyi rendészeti ismeretek

11. évfolyam

Magyarország biztonsági stratégiájának, biztonságának és rendjének lényege

A rendvédelmi, rendészeti szervek kialakulása, történetének áttekintése

Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájának megítélése

A rendvédelem, rendészettudomány alapjai, rendvédelmi, rendészeti funkciók

A rendvédelem, rendészet alapvető fogalmai, értelmezése

Emberi és állampolgári jogok és kötelességek, valamint alkotmányossági előírások, szabályok (az Alaptörvény).

A rendészetért felelős miniszter irányítása alá tartozó rendészeti, rendvédelmi szervek általános jellemzése

A rendészetért és az adópolitikáért felelős miniszter irányítása, illetve felügyelete alá tartozó rendvédelmi, rendészeti szervek felsorolása, helyük, szerepük, jogállásuk

A rendőrség feladatai, szervezeti felépítése, szolgálati tagozódása, valamint erői, eszközei

A katasztrófavédelem feladatai, szervezeti felépítése, szolgálati tagozódása, valamint erői, eszközei, felszerelése

A büntetés-végrehajtás feladatai, szervezeti felépítése, szolgálati tagozódása, valamint erői, eszközei

Egyéb rendvédelmi, rendészeti tevékenységet végző szervek helye, szerepe, alapfeladatai

Szolgálati fellépések, intézkedések és eljárások

A rendőri intézkedések, a kényszerítő eszközök, valamint ezek használata

A rendőrség által alkalmazott ór, járőr szolgálati formák, tevékenységek és jellemzőik

A katasztrófavédelem intézkedései, eljárásai

A büntetés-végrehajtási szervek intézkedései, eljárásai

Egyéb rendvédelmi, rendészeti szervek működésének lényege

A rendvédelmi, rendészeti szervek tagjaival kapcsolatos tudnivalók

A rendvédelmi, rendészeti szerv tagjává válás általános lehetőségei, követelményei és a felvételi eljárás menete

Az egyes rendvédelmi, rendészeti szervekre vonatkozó sajátos követelmények, eltérések, szociális és társas kompetenciák

Alakítás, valamint a szolgálati érintkezés szabályai

Az egyes rendvédelmi, rendészeti szervek állományának szolgálatellátással összefüggő jogai, kötelességei, etikai követelményei

Az egyes rendvédelmi, rendészeti szervek személyi állományának járandóságai, juttatásai, valamint karrierlehetőségei

Munka-, környezet- és egészségvédelem

A munka- és környezetvédelem lehetőségei, szabályai
Az egészségvédelem és elsősegélynyújtás alapjai

12. évfolyam

Tereptani alapok és tájékozódás

A terep jellemzői és a térképhasználat alapjai

A terepen történő tájékozódás lehetőségei, eszközei, módszerei

Közúti gépjárművek nemzetiségi jelzései és a magyar rendszámablak

A jogellenes cselekmények, valamint ezek elleni fellépés lehetőségei, jogszabályi alapjai

Jogellenes cselekmények értelmezése, kategorizálása

Szabálysértésekkel kapcsolatos alapismeretek

Szabálysértésekkel kapcsolatos alapismeretek

Büntetőeljárás-jogi alapok

Kriminálisztikai alapismeretek

Biológia

10. évfolyam

- ismeri a biológiai kutatások alapvető céljait, legfontosabb területeit, értékeli az élet megértésében, az élővilág megismerésében és megóvásában játszott szerepét;
- példákkal igazolja a biológiai ismereteknek a világgépünk és a technológia fejlődésében betöltött szerepét, gazdasági és társadalmi jelentőségét;
- ismeri a tudományos és áltudományos közlések lényegi jellemzőit, ezek megkülönböztetésének képességét életvitelének alakításában is alkalmazza.
- felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő szinttel összefüggésben értelmezni;
- tényekkel bizonyítja az élőlények elemi összetételének hasonlóságát, a biogén elemek, a víz, az ATP és a makromolekulák élő szervezetekben betöltött alapvető szerepét, és ezt összefüggésbe hozza kémiai felépítésükkel.
- érti az örökítő anyagban tárolt információ és a kifejeződő tulajdonságok közötti összefüggést, megkülönbözteti a genotípust és a fenotípust, a fenom-genom összefüggéseket konkrét esetek magyarázatában alkalmazza;
- megérti a genetikai információ nemzedékek közötti átadásának törvényszerűségeit, ezeket konkrét esetek elemzésében alkalmazza.
- példákkal mutatja be a fontosabb hazai szárazföldi és vizes életközösségek típusait, azok jellemzőit és előfordulásait;
- másokkal együttműködve megtervezi és kivitelezzi lakóhelye környezeti állapotának eseti vagy hosszabb idejű vizsgálatát, értékeli a kapott eredményeket;
- megfigyelések, leírások és videók alapján azonosítja a populációk közötti kölcsönhatások típusait, az ezzel összefüggő etológiai jellemzőket, bemutatja ezek jellegét, jelentőségét;
- érti az ökológiai mutatókkal, bioindikációs vizsgálatokkal megvalósuló környezeti állapotelemzések céljait, adott esetben alkalmazza azok módszereit;
- ismeri a levegő-, a víz- és a talajszennyezés forrásait, a szennyező anyagok típusait és példáit, konkrét esetek alapján elemzi az életközösségekre gyakorolt hatásukat;
- felismeri és példákkal igazolja az állatok viselkedésének a környezethez való alkalmazkodásban játszott szerepét;
- érti a biológiai sokféleség fogalmát, értékeli a bioszféra stabilitásának megőrzésében játszott szerepét, érti az ökológiai rendszerek működése és a biológiai sokféleség közötti kapcsolatot, konkrét életközösségek vizsgálata alapján táplálkozási piramist, hálózatot elemez;
- érti az ökológiai egyensúly fogalmát, értékeli a jelentőségét, példákkal igazolja az egyensúly felborulásának lehetséges következményeit.
- érvel a Föld - mint élő bolygó egyedisége mellett, tényekre alapozottan és kritikusan értékeli a természeti okokból és az emberi hatásokra bekövetkező változásokat;
- ismeri a Kárpát-medence élővilágának sajátosságait, megőrzendő értékeit, ezeket összekapcsolja a hazai nemzeti parkok tevékenységével.
- megérti a természetes változatosság szerveződését, az evolúciós változások eredetét és elterjedését magyarázó

elemi folyamatokat, felismer és magyaráz mikro- és makroszintű evolúciós jelenségeket;

- példákkal igazolja, hogy a szelekció a különböző szerveződési szinteken értelmezhető tulajdonságokon keresztül egyidejűleg hat;
- morfológiai, molekuláris biológiai adatok alapján egyszerű származástani kapcsolatokat elemez, törzsfát készít;
- ismeri az evolúció befolyásolásának lehetséges módjait (például mesterséges szelekció, fajtanemesítés, géntechnológia), értékeli ezek előnyeit és esetleges hátrányait.
- konkrét példák alapján vizsgálja a bioszférában végbemenő folyamatokat, elemzi ezek idő- és térbeli viszonyait, azonosítja az emberi tevékenységgel való összefüggésüket;
- történeti adatok és jelenkori esettanulmányok alapján értékeli a mezőgazdaság, erdő- és vadgazdaság, valamint a halászat természetes életközösségekre gyakorolt hatását, példák alapján bemutatja az ökológiai szempontú, fenntartható gazdálkodás technológiai lehetőségeit;
- példák alapján elemzi a levegő-, a víz- és a talajszennyeződés, az ipari és természeti katasztrófák okait és ezek következményeit, az emberi tevékenységnek az élőhelyek változásához vezető hatását, ennek alapján magyarázza egyes fajok veszélyeztetettségét;
- érti és elfogadja, hogy a jövőbeli folyamatokat a jelen cselekvései alakítják, tudja, hogy a folyamatok tervezése, előrejelzése számítógépes modellek alapján lehetséges;
- a kutatások adatai és előrejelzései alapján értelmezi a globális éghajlatváltozás élővilágra gyakorolt helyi és bioszféra szintű következményeit;
- értékeli a környezet- és természetvédelem fontosságát, megérti a nemzetközi összefogások és a hazai törekvések jelentőségét, döntései során saját személyes érdekein túl a természeti értékeket és egészség-megőrzési szempontokat is mérlegeli.
- ismeri és példákkal bizonyítja az élőlények szén- és energiaforrásainak különféle lehetőségeit, az anyagcseretípusok közötti különbségeit;
- vázlatrajzok, folyamatábrák és animációk alapján értelmezi a biológiai energiaátalakítás sejtszintű folyamatait, azonosítja a fotoszintézis és a sejtlélegzés fő szakaszainak sejten belüli helyét és struktúráit, a fontosabb anyagokat és az energiaátalakítás jellemzőit;
- a sejtszintű anyagcsere-folyamatok alapján magyarázza a növények és állatok közötti ökológiai szintű kapcsolatot, a termelő és fogyasztó szervezetek közötti anyagforgalmat;
- a valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket.
- fénymikroszkópban, ábrán vagy fotón felismeri és jellemzi a főbb állati és növényi szövettípusokat, elemzi, hogy milyen funkciók hatékony elvégzésére specializálódtak.
- ábrák, animációk alapján értelmezi, és biológiai tényekkel alátámasztja, hogy a vírusok az élő és élettelen határán állnak;
- a felépítés és működés összehasonlítása alapján bemutatja a sejt szerveződés kétféle típusának közös jellemzőit és alapvető különbségeit, értékeli ezek jelentőségét;
- tényekkel igazolja a baktériumok anyagcseréjének sokfélesége, gyors szaporodása és alkalmazkodó-képessége közötti összefüggést;
- felismeri az összetett sejt típus mikroszkóppal megfigyelhető sejtalkotóit, magyarázza a sejt anyagcsere-folyamatainak lényegét, igazolja, hogy azok a környezettel folytonos kölcsönhatásban mennek végbe;
- ismeri az örökítőanyag többszintű szerveződését, képek, animációk alapján értelmezi a sejtekben zajló biológiai információ tárolásának, átírásának és kifejeződésének folyamatait;
- tudja, hogy a sejtekben és a sejtek között bonyolult jelforgalmi hálózatok működnek, amelyek befolyásolják a génműködést, és felelősek lehetnek a normál és a kóros működésért is;
- összehasonlítja a sejtosztódás típusait, megfogalmazza ezek biológiai szerepét, megérti, hogy a soksejtű szervezetek a megtermékenyített petesejt és utódsejtjei meghatározott számú osztódásával és differenciálódásával alakulnak ki;
- ismeri az őssejt fogalmát, különféle típusait, jellemzőit, különbséget tesz őssejt és daganatsejt között;
- felismeri az összefüggést a rák kialakulása és a sejtciklus zavarai között, megérti, hogy mit tesz a sejt és a szervezet a daganatok kialakulásának megelőzéséért.
- a földi élet keletkezését biológiai kísérletek és elméletek alapján magyarázza, erről megfogalmazza személyes véleményét is;
- megkülönbözteti a valódi és az ősbaktérium fogalmát, tudja, hogy ezek az élővilág két külön rendszertani csoportjába tartoznak, érti és tényekkel igazolja az ősbaktériumok különleges élőhelyeken való életképességét;
- biológiai és csillagászati tények alapján mérlegeli a földön kívüli élet valószínűsíthető feltételeit és lehetőségeit.

11. évfolyam

- ismeri az örökítőanyag bázissorrendjének vagy bázisainak megváltozásához vezető folyamatokat, konkrét esetekben azonosítja ezek következményeit;

- az örökítőanyag felépítéséről és működéséről alkotott tudását összefüggésbe hozza a géntechnológia, a génszerkesztés céljával és módszertani alapjaival, tényekre alapozottan, kritikai szemlélettel elemzi a genetikai módosítások vélt vagy valós előnyeit és kockázatait;
- felismeri a kapcsolatot az életmód és a gének kifejeződése között, érti, hogy a sejt és az egész szervezet jellemzőinek kialakításában és fenntartásában kiemelt szerepe van a környezet általi génaktivitás-változásoknak.
- kiegyensúlyozott saját testképpel rendelkezik, amely figyelembe veszi az egyéni adottságokat, a nem és a korosztály fejlődési jellegzetességeit, valamint ezek sokféleségét;
- az emberi test kültakarójának, váz- és izomrendszerének elemzése alapján magyarázza az ember test-képének, testalkatának és mozgásképességének biológiai alapjait;
- elemzi az ember mozgásképességének biokémiai, szövettani és biomechanikai alapjait, ezeket össze-függésbe hozza a mindennapi élet, a sport és a munka mozgásformáival, értékeli a rendszeres testmozgás szerepét egészségének megőrzésében.
- a táplálkozás, a légzés, a keringés és a kiválasztás szervrendszerének elemzése alapján magyarázza az emberi szervezet anyag- és energiaforgalmi működésének biológiai alapjait.
- az ideg-, hormon- és immunrendszer elemzése alapján magyarázza az emberi szervezet információs rendszerének biológiai alapjait.
- ismeri a férfi és a női nemi szervek felépítését és működését, a másodlagos nemi jellegeket és azok kialakulási folyamatát, ismereteit összekapcsolja a szaporító szervrendszer egészségtanával;
- biológiai ismereteit is figyelembe véve értékeli az emberi szexualitás párkapcsolattal és tudatos család-tervezéssel összefüggő jelentőségét;
- megérti a fogamzásgátlók hatékonyságáról szóló információkat, a személyre szabott, orvosilag ellenőrzött fogamzásgátlás fontosságát;
- ismeri a fogamzás feltételeit, a terhesség jeleit, bemutatja a magzat fejlődésének szakaszait, értékeli a terhesség alatti egészséges életmód jelentőségét;
- felsorolja az emberi egyedfejlődés főbb szakaszait, magyarázza, hogyan és miért változik a szervezetünk az életkor előrehaladásával, értékeli a fejlődési szakaszok egészségvédelmi szempontjait, önmagát is elhelyezve ebben a rendszerben.
- a biológiai működések alapján magyarázza a stressz fogalmát, felismeri a tartós stressz egészségre gyakorolt káros hatásait, igyekszik azt elkerülni, csökkenteni;
- ismeri a gondolkodási folyamatokat és az érzelmi és motivációs működéseket meghatározó tényezőket, értékeli az érzelmi és az értelmi fejlődés kapcsolatát;
- ismeri a mentális egészség jellemzőit, megérti annak feltételeit, ezek alapján megtervezi az egészség-megőrző magatartásához szükséges életviteli elemeket;
- megérti az idegsejtek közötti jelátviteli folyamatokat, és kapcsolatba hozza azokat a tanulás és emlékezés folyamataival, a drogok hatásmechanizmusával;
- az agy felépítése és funkciója alapján magyarázza az információk feldolgozásával, a tanulással összefüggő folyamatokat, értékeli a tanulási képesség jelentőségét az egyén és a közösség szempontjából;
- biológiai folyamatok alapján magyarázza a függőség kialakulását, felismeri a függőségekre vezető tényezőket, ezek kockázatait és következményeit.
- ismeri az orvosi diagnosztika, a szűrővizsgálatok és védőoltások célját, lényegét, értékeli ezek szerepét a betegségek megelőzésében és a gyógyulásban;
- megkülönbözteti a házi- és a szakorvosi ellátás funkcióit, ismeri az orvoshoz fordulás módját, tisztában van a kórházi ellátás indokaival, jellemzőivel;
- ismeri a leggyakoribb fertőző betegségek kiváltó okait, ismeri a fertőzések elkerülésének lehetőségeit és a járványok elleni védekezés módjait;
- ismeri a leggyakoribb népbetegségek (pl. szívinfarktus, stroke, cukorbetegség, allergia, asztma) kockázati tényezőit, felismeri ezek kezdeti tüneteit;
- korábbi elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteinek és készségeinek alkalmazásával képes a be-következett balesetet, rosszulletet felismerni, segítséget (szükség esetén mentőt) hívni, valamint elsősegélyt nyújtani;
- az emberi szervezet felépítéséről, működéséről szerzett tudását, eddigi elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteit és készségeit az egészséges életvitel kialakításában és az elsősegélynyújtásban alkalmazza;
- szükség esetén képes a sérült vagy beteg személy ellátását a rendelkezésre álló eszközökkel (vagy eszköz nélkül) megkezdeni (sebellátás, vérzéscsillapítás, eszméletlen beteg ellátása, szabad légút biztosítása);
- ismer és alkalmaz az egészségi állapot jelzésében, a betegségek felismerésében vagy egészségügyi vész-helyzetek kezelésében segítséget nyújtó mobiltelefonos applikációkat;
- szükség esetén alkalmazza a felnőtt alapszintű újraélesztés műveleteit (CPR), képes félautomata defibrillátor alkalmazására.

Digitális kultúra

9. évfolyam

Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata

Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata.

A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései.

Szöveges specifikáció készítése.

A problémamegoldáshoz tartozó algoritmusok használata.

Algoritmus leírása egy algoritmusleíró eszköz segítségével (szövegszerű leírás).

Az elemi és összetett adatok megkülönböztetése, kezelése és használata.

Egyszerű algoritmusok tervezése az alulról felfelé építkezés és a lépésenkénti finomítás elvei alapján.

Egyszerű típusalgoritmus használata.

A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben.

Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, feltételes ciklusok.

Eljárások, függvények alkalmazása.

Algoritmusok írása és kódolása.

Típusok, változók és vezérlőszerkezetek (szekvencia, elágazás, ciklus) tudatos választását igénylő feladatok önálló megoldása, a választás indoklása.

Feladatmegoldás strukturálatlan algoritmussal és függvények, eljárások használatával.

A típusalgoritmusok különböző formái, jelentőségük megfogalmazása.

GUI, modul, vezérlők, címke, nyomógomb, szövegmező, jelölőnégyzet, rádiógomb.

A program megtervezése, kódolása.

Információs társadalom, e-Világ

Mesterséges intelligencia Gépi tanulás, Big Data, dolgok internete.

Az egyén és a közösség kapcsolata az információs társadalomban, az IT-gazdaság, környezet, kultúra ismerete, etikai szabályainak alkalmazása.

Kriptográfiai alapfogalmak.

Információvédelem, hitelesítés.

Az információhitelesség ellenőrzésének összetett eljárásai (rejtjelezés, aszimmetrikus kulcsú titkosítás, digitális aláírás, HASH-függvény)

A személyes adatokkal kapcsolatos etikai szabályok és törvényi előírások.

Az e-szolgáltatások főbb ismérvei.

Adatvédelem, biztonság. Tanúsítvány, tanúsítványlánc, sűtik.

Az e-szolgáltatások főbb ismérvei.

Az adatok és az online identitás védelmét biztosító lehetőségek alkalmazása.

Az egyén és a közösség kapcsolata az információs társadalomban.

Mobiltechnológiai ismeretek

Projekt tervezése és megvalósítása (projekt, mérföldkő, felelős, előfeltétel, tárgyi feltétel, egymásra épülő feladatok).

Projekt tervezése, a felület kialakítása a projektmenedzsment alkalmazásban

Projektmenedzsment alkalmazások lehetőségei és használatuk (alkalmazás erőforrásigénye, alkalmazás-specifikáció, alkalmazás kezelőfelületének és feladatainak specifikálása).

Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása.

Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok célszerű használata.

Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása.

Szövegszerkesztés

Nagy dokumentumok hatékony szerkesztése, formázása.

Oldal kialakítása, stílus, sablon.

Tipográfiai ismeretek.

Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a szövegszerkesztő program segítségével.

Korrektúra és véleményezés.

Megjegyzés, korrektúra, közös dokumentum használata.

Több szereplő által használt dokumentum kezelése, tárolása.

Dokumentumok összehasonlítása, változások követése, korrektúra alkalmazása a változások követésében, verziókövetés.

Online szövegszerkesztés.

Közösen használt dokumentum kezelése, műveletek a hálózati dokumentumokkal.

Számítógépes grafika

Digitális képek jellemzői és tárolása.

A rastergrafikus kép jellemzői: felbontás, színmélység

Rastergrafikus rajzolóprogram használata

Színrendszerek, alakzatok színezése, átlátszóság, takarás, vágás

Dokumentumszerkesztő program alakzataival ábra készítése minta vagy leírás alapján

Rastergrafikus és vektorgrafikus ábra tárolási módszerének ismerete

Alakzatok egymáshoz képest történő elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk

Vektorgrafikus szerkesztőprogram használata

Alakzatok rajzolása: rajzolóeszközök, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap

Vektorgrafikus ábra elkészítése minta vagy leírás alapján

Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése

Alakzat tulajdonságainak módosítása: méret, szegély, kitöltés, feliratozás, átlátszóság, transzformációk: el-forgatás, tükrözés

Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, eltolás, forgatás, csoportosítás, kettőzés, klónozás

Görbék, csomópontok felhasználása rajzok készítésében. Csomópontműveletek

Raster- és vektorgrafikus ábrák konverziója

Elemi műveletek 3D-s modellel

Multimédiás dokumentumok készítése

Multimédia állományok (kép, hang, video) digitális rögzítése – például szkennelvel, digitális fényképezőgéppel, okostelefonnal – és manipulálása

Adott probléma megoldásához az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása, például kép, videórészlet beszúrása a bemutatóba

Más tantárgyak projektfeladatainak megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek ki-választása. A projektfeladat bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával.

Online kommunikáció

Kommunikáció az interneten (IP-cím, doménnév, levelezőszerverek).

Két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségeket és alkalmazások használata, a kollaboráció jellemzői, alkalmazási példák.

Információk online környezetben (szerzői és felhasználási jogok, jogtisztá tartalom).

Információkeresési stratégiák és technikák alkalmazása az egyéni érdeklődésnek megfelelően más tantárgyak tanulása során.

Publikálás a világhálón

Mesterséges intelligencia

Kriptográfiai alapfogalmak

Adatvédelem, biztonság

Projektfeladat megoldása

Kommunikáció az interneten

Információk online környezetben

Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai

Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és videóanyagok, weblapok publikálása tartalomkezelő rendszerben

Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel

Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához Összetett webdokumentum készítése

Számítógépes hálózatok

Táblázatkezelés

Szám, szöveg, logikai típusok. Dátum és idő. Szöveges adatok.

Számformátumok alkalmazása. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása.

Egyéni számformátum kialakítása.

Saját képletek szerkesztése, cellahivatkozások használata.

Adatok bevitele különböző forrásokból.

Az adatok grafikus ábrázolási lehetőségei.

Statisztikai számítások. Matematikai számítások, matematikai függvények. Pénzügyi számítások, pénzügyi függvények.

Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel. Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével.

Nagy adathalmazok kezelése, adatok keresése, rendezés. Az adatok kiválogatása szűréssel.

Adatok kiemelése feltételes formázással.

Részösszegképzés, kimutatás.

Feltételtől függő számítások.

Adatbázis-kezelő függvények.

Számítások végzése nagy adathalmazokon.

Adatbázis-kezelés

Adatbázis létrehozása.

Adatok importálása.

Szűrés, rendezés, szűrési feltételek megadása. Rendezés, csúcsérték.

Egytáblás lekérdezések készítése (lekérdezés, logikai műveletek)

Szövegkezelés, mintaillesztés, dátumkezelés (dátumfüggvények)

Több tábla használata, táblák közötti kapcsolatok létrehozása, felhasználása.

Számított értékek és aggregáló függvények (összeg, átlag, szélsőérték, darabszám).

Függvényhasználat adatok összesítésére.

Segédlekérdezések. Allekérdezés, jobb és bal oldali illesztés

Jelentések készítése.

Úrlapok készítése

Törlő, frissítő, keresztábrás lekérdezés.

A digitális eszközök használata

Számítógépes hálózatok, hálózati eszközök.

Ismeri a digitális eszközök fő egységeit, ezek fejlődésének főbb állomásait, tendenciáit.

Tudatosan alakítja informatikai környezetét.

Ismeri az ergonomikus informatikai környezet jellemzőit, figyelembe veszi a digitális eszközök egészség-károsító hatásait, óvja maga és környezete egészségét.

Felhőszolgáltatások.

Lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek.

Felhőszolgáltatások, szinkronizálás, jogosultságok, etikus információkezelés, távmunka digitális eszközökkel, felhőszolgáltatások használata a csoportmunkában.

Állományok kezelése és megosztása a felhőben, jogosultságok kiosztása, kezelése.

Fizika

10. évfolyam

- helyesen használja az út, a pálya és a hely fogalmát, valamint a sebesség, átlagsebesség, pillanatnyi sebesség, gyorsulás, elmozdulás fizikai mennyiségeket a mozgás leírására;
- tud számításokat végezni az egyenes vonalú egyenletes mozgás esetében: állandó sebességű mozgások esetén a sebesség ismeretében meghatározza az elmozdulást, a sebesség nagyságának ismeretében a megtett utat, a céltól való távolság ismeretében a megérkezéshez szükséges időt;
- ismeri az egyenletes körmozgást leíró fizikai mennyiségeket (pályasugár, kerületi sebesség, fordulatszám, keringési idő, centripetális gyorsulás), azok jelentését, egymással való kapcsolatát;
- ismeri a periodikus mozgásokat (ingamozgás, rezgőmozgás) jellemző fizikai mennyiségeket, néhány egyszerű esetben tudja mérni a periódusidőt, megállapítani az azt befolyásoló tényezőket.
- egyszerű esetekben kiszámolja a testek lendületének nagyságát, meghatározza irányát;
- tisztában van az erő mint fizikai mennyiség jelentésével, mértékegységével, ismeri a newtoni dinamika alaptörvényeit, egyszerűbb esetekben alkalmazza azokat a gyorsulás meghatározására, a korábban megismert mozgások értelmezésére;
- egyszerűbb esetekben kiszámolja a mechanikai kölcsönhatásokban fellépő erőket (nehézségi erő, nyomó-erő, fonálerő, súlyerő, súrlódási erők, rugóerő), meghatározza az erők eredőjét;
- érti a legfontosabb közlekedési eszközök – gépjárművek, légi és vízi járművek – működésének fizikai elveit;
- tisztában van a repülés elvével, a légellenállás jelenségével;

- ismeri a hidrosztatika alapjait, a felhajtóerő fogalmát, hétköznapi példákon keresztül értelmezi a fel-emelkedés, elmerülés, úszás, lebegés jelenségét, tudja az ezt meghatározó tényezőket, ismeri a jelenségkörre épülő gyakorlati eszközöket.
- ismeri a mechanikai munka fogalmát, kiszámításának módját, mértékegységét, a helyzeti energia, a mozgási energia, a rugalmas energia, a belső energia fogalmát;
- ismeri a Celsius- és az abszolút hőmérsékleti skálát, a gyakorlat szempontjából nevezetes néhány hőmérsékletet, a termikus kölcsönhatás jellemzőit;
- tudja a halmazállapot-változások típusait (párolgás, forrás, lecsapódás, olvadás, fagyás, szublimáció);
- ismeri a hőtan első főtételét, és tudja alkalmazni néhány egyszerűbb gyakorlati szituációban (palackba zárt levegő, illetve állandó nyomású levegő melegítése);
- ismeri a víz különleges tulajdonságait (rendhagyó hőtágulás, nagy olvadáshő, forráshő, fajhő), ezek hatását a természetben, illetve mesterséges környezetünkben;
- ismeri a nyomás, hőmérséklet, páratartalom fogalmát, a levegő, mint ideális gáz viselkedésének legfontosabb jellemzőit. Egyszerű számításokat végez az állapotváltozások megváltozásával kapcsolatban;
- ismeri az időjárás elemeit, a csapadékformákat, a csapadékok kialakulásának fizikai leírását.

11. évfolyam

- ismeri az egyszerű gépek elvének megjelenését a hétköznapi életben, mindennapi eszközeinkben;
- ismeri a villámok veszélyét, a villámhárítók működését, a helyes magatartást zivataros, villámcsapás- veszélyes időben.
- tisztában van az elektromos áram veszélyeivel, a veszélyeket csökkentő legfontosabb megoldásokkal (gyerekbiztos csatlakozók, biztosíték, földvezeték szerepe);
- tisztában van az aktuálisan használt világító eszközeink működési elvével, energiafelhasználásának sajátosságaival, a korábban alkalmazott megoldásokhoz képesti előnyeivel;
- ismeri a háztartásban használt fontosabb elektromos eszközöket, az elektromosság szerepét azok működésében
- ismeri az elektromágneses indukció jelenségének lényegét, fontosabb gyakorlati vonatkozásait, a váltakozó áram fogalmát;
- érti a generátor, a motor és a transzformátor működési elvét, gyakorlati hasznát.
- érti, hogyan alakulnak ki és terjednek a mechanikai hullámok, ismeri a hullámhossz és a terjedési sebesség fogalmát;
- ismeri az emberi hangérzékelés fizikai alapjait, a hang, mint hullám jellemzőit, keltésének eljárásait;
- tudja, hogyan jönnek létre a természet színei, és hogyan észleljük azokat;
- tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, és hogy terjedéséhez nem kell közeg
- ismeri az atommag felépítését, a nukleonok típusait, az izotóp fogalmát, a nukleáris kölcsönhatás jellemzőit;
- ismeri a radioaktív sugárzások típusait, az alfa-, béta- és gamma-sugárzások leírását és tulajdonságait;
- ismeri a felezési idő, aktivitás fogalmát, a sugárvédelem lehetőségeit;

Honvédelmi alapismeretek

9. évfolyam

Alaki mozgásformák

- Az alakosság alapfogalmai.
- Vigyázz! Pihenj! parancsokra történő szabályos tevékenység.
- Fordulatok állóhelyben.
- A tiszteletadás módozatai, a jelentés, jelentkezés legfontosabb szabályai.
- A katonai ünnepek legfontosabb mozzanatai.
- Díszelgéssel kapcsolatos alaki mozzanatok.

Hadtörténelmi alapismeretek

- Ósmagyar taktika és fegyverzet, a sztyeppei harcmodor;
- A honfoglalás folyamata 895-907 között;
- Államalapítás, honvédelmi harcok, tatárjárás;
- Lovagi harcmodor, lovagi kultúra, várépítészet, végvárrendszer, telekkatonaság, zsoldosok;
- Hunyadiak harcai, Mohács 1526;
- Végvári harcok, vitézek, a várépítészet változásai, a huszárság születése, a magyar hajdúk, valamint a tüzéség szerepe, várostromok, az ország felszabadítása;
- A kuruc mozgalom, a szabadságharc eseményei, a kurucok harcászata, a reguláris hadsereg hiányának

következményei;

- A kisháború, mint az ősi magyar harcászat korszerű formája;
- A honvédsereg szervezése, Pákozd, a tavaszi hadjárat, a budai vár elfoglalása, Görgei - mint hadvezér;
- Magyarország kényszerhelyzete az Osztrák-Magyar Monarchiában, Tisza István szerepe a háború kitörése kapcsán; haditervek és háború három fronton; védelmi harcok, kiemelkedő magyar helytállás/sikerek: kárpáti csaták, Przemysl, gorlicei áttörés; Erdély védelme; Isonzó-csaták, caporettói áttörés; tengeri műveletek – Zenta küzdelme, Otranto; területi integritásért vívott harc 1918/1919-ben: Székely Hadosztály, balassagyarmati felkelés, északi hadjárat;
- Területi revízió fegyveres elemei, Honvédség tevékenysége idegen földön 1941-1944, védelmi harcok a Kárpátokban és Magyarországon, Budapest ostroma, Szent László hadosztály tevékenysége, ellenállás a Vértesben;
- 1956-os előzmények, tüntetéssorozatból fegyveres felkelés, városi gerillaharc sajátosságai, magyar Néphadsereg és az ÁVH szerepe, szovjet Vörös Hadsereg Magyarországon és részvétele a felkelés leverésében;
- A katonai vitézség tisztelete a középkori legendáktól, balladáktól kezdve a modern korig, az 1945-ös cezúra és az 1990 utáni újrakezdés a katonai hőskultuszban, Hősök napja, Honvédelem napja, fegyvernemi védőszentek;
- Magyar nők a honi hadtörténelemben Rozgonyi Cicellétől Wittner Máriaig, ellátó, ápoló tevékenység, családfenntartó és gazdálkodó háború idején

Túlélési ismeretek, táborozástechnika

- A túlélés alapjai, a rendkívüli helyzetekben követendő eljárások.
- Túlélőfelszerelés elemei.
- Víznyerési lehetőségek a természetben.
- Élelemszerzési lehetőségek a természetben, ehetőségi teszt.
- Tűzrakóhely kialakítása, tűzgyújtás.
- Alapvető csomók a túléléshez.
- A menedék jelentősége a túlélési helyzetekben.
- Álcázás, rejtőzködés szabályai.

10. évfolyam

Lőelmélet

- A ballisztika és a lövés fogalma.
- A tűzfegyverekkel leadott lövés folyamata, időszakai, jelenségei.
- A külső és a belső ballisztika fontosabb elemei.
- A röppálya elemei, irányzék típusok, fedett- és holttér jellemzői.
- A lövedékre ható erők, a normál és különleges löviszonyok jellemzői, jelentőségük. A különleges löviszonyok okozta eltérések helyesbítése.
- A domináns szem fogalma, célzás nyílt irányzékkel, célzási hibák fajtái.
- A szórás és okai. A középső találati pont meghatározása. A pontos lövés és feltételei.
- A tüzelési testhelyzetek.
- Alapvető biztonsági rendszabályok.
- Gyalogsági fegyverek lőszerének felosztása.
- A lőszer általános felépítése, főbb részei.

Katonai testnevelés

- A katonai testnevelés célja.
- Edzésalapelvek az erőnlétfejlesztéshez.
- Az egészséges életmód alapelemei.
- 3200 m síkfutás, mellső fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás, hanyatt fekvésből felülés követelményszintjei, szabályos végrehajtásuk, teljesítésükre vonatkozó sajátos szabályok.
- Biztonsági rendszabályok.
- A katonai közelharcban szereplő önvédelmi fogások.
- Élettani pontok.
- A test, mint fegyver (támadó felületek).
- Eszközök alkalmazásának elvei a katonai önvédelemben.

A Magyar Honvédség

- A különleges jogrend felosztása, jogi szabályozása és főbb jellemzői.
- A honvédelmi kötelezettségek csoportosítása.
- A Magyar Honvédség fegyverrel és fegyver nélkül végrehajtott legfontosabb feladatai.
- A raj, a szakasz, a század, a zászlóalj, az ezred és a dandár jellemzői.

- A szárazföldi harci erők, a harci támogató és a harci kiszolgáló-támogató erők jellemzése, feladatai, egység szintű szervezeteik.
- A fegyvernemi védőszenetek jelentősége.
- A légierő kötelékeinek felosztása, jellemzőik, egység szintű szervezetei.
- A Magyar Honvédség szervezeti felépítése, vezetői-, irányítói szervezetei.
- A Magyar Honvédség állományára vonatkozó sajátosságok, szolgálati viszonyok jellemzői béke- és háborús időszakban.
- Állománykategóriák és rendfokozati csoportok, a rendfokozatok jelölése.
- A hivatásos, a szerződéses és a tartalékos jogviszony jellemzői.
- A Honvéd Kadét Program célja, felépítése, szintjei.
- A szolgálatvállalás általános követelményei, a jelentkezés módja, a jelentkezés folyamata.
- A tartalékos, a honvéd tiszt- és altisztjelölt és a szerződéses felvételi eljárás eltérései.
- A katonák kiképzési rendszere, az alap kiképzés, szakkiképzés, gyakorlatok, egyéni és kötelező kiképzés jellemzői.

11. évfolyam

Haditechnikai ismeretek

- Lőfegyver, tűzfegyver fogalma, újítások a tűzfegyverek fejlődése során.
- A gyalogsági fegyverek és a kézfegyverek fogalma.
- A lövészfegyverek főbb részei. A részek funkciója.
- Pisztolyok és revolverek fogalma, kialakulásuk okai.
- Géppisztoly, gépkarabély, karabély, puska, géppuska fogalma, a gépkarabély fontosabb jellemzői.
- A gépkarabély főbb részei.
- A löveg, rakéta, gránát, támadó és védő kézigránát fogalma, főbb jellemzőik.
- Az aknák fogalma.
- Páncélozott szállító jármű és a harckocsi fogalma.
- Merev szárnyú és forgó szárnyú haditechnikai eszközök fogalma.
- A Magyar Honvédség fontosabb haditechnikai eszközeinek lényegesebb jellemzői.
- A drónok harcászati alkalmazásának lehetőségei. Drónok alkalmazása a polgári életben.

Egészségügyi ismeretek

- Elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapfogalmak.
- Az eszmélet vizsgálata.
- A légzés hármasszám érzékelése.
- A sérültek kimentésének módszerei és szabályai.
- Sérültek és betegek mozgatása, fektetési módok, mozgatáshoz használható alkalmi eszközök.
- Hirtelen szívhalál, alapszintű újraélesztés, a halál biztos jelei.
- Automata defibrillátor jelölése (AED), használata.
- Vérzéstípusok jellemzői.
- Artériás nyomópontok.
- Kötözési alapelvek.
- A csontok és az ízületek sérülései, ellátásuk.
- Rögzítési alapelvek.
- Sérült katonák harctéri ellátásának szabályai. Az „arany óra” fogalom és a „6 perces” szabály.
- Az elsősegély és a szaksegély tartalma.
- A NATO sebesültellátás 4 szintje (ROLE I-IV.), feladataik, helyük.
- A sérültek szállításának módszerei (MEDEVAC).
- Az egyéni elsősegély felszerelés (IFAK).

Térkép- és tereptani alapismeretek

- A terep osztályozása.
- Jellemző tájtípusok, ezek hatásai a katonai tevékenységekre.
- A terep ábrázolása, a térkép fogalma, a domborzat, a vízrajz topográfiai térképeken.
- A szintvonalak típusai és alkalmazásuk.
- A térképi méretarányok és a térképek szelvényméreteinek összefüggése.
- Az egyezményes jelek szerepe a térképészetben.
- A jelkulcs tartalma.
- Térképek szelvényezése, a nemzetközi világtérkép alapján történő szelvényezés (IMW).
- A tájoló részei, alkalmazása, északi irányok.
- Álláspont meghatározása.

- Geoid, forgási ellipszoid, Geodéziai Világrendszer (WGS) fogalmának lényege, vetületi alapismeretek.
- A földrajzi koordináta rendszer jellemzői.
- Az UTM koordinátáinak jellemzői.
- Az MGRS helyazonosító rendszer.
- Tájékozódás álló helyzetből és mozgás közben.
- A terepi tájékozódás lényeges műveletei és eszközei.
- A GPS-alapú helymeghatározás elve, és gyakorlati alkalmazási lehetőségei.

12. évfolyam

Kibertudatossági alapismeretek

- A kibervédelem helye, szerepe a honvédelemben.
- A kiberbiztonság és a védendő területek.
- Kibertámadási formák sajátosságai, felismerhetőségük jelei és azok elleni védekezés lehetőségei.
- A kibervédelem alapelemei.
- A nemzetközi kibergyakorlatok jelentősége az információbiztonság és online védelem szempontjából.
- Kibervédelmi erők a Magyar Honvédségben.

Biztonságpolitikai alapismeretek

- A biztonsági kihívás fogalma, típusai.
- A globalizáció fogalma, hatása a biztonságra.
- Napjaink nemzetközi erőviszonyait meghatározó tényezők.
- A biztonságot fenyegető katonai és nem katonai tényezők.
- A hazánk biztonságát fenyegető nem katonai és katonai kihívások.
- A terrorizmus fogalma, a terrorizmus elleni küzdelem eszközei.
- A NATO létrejöttének okai, működésének alapelvei, legfontosabb szervei, szerepkörének bővülése.
- A NATO bővítésének eddigi állomásai.
- A terrorizmus jellemző vonásai.
- Az Európai Unió létrejötte, fejlődése.
- Az ENSZ Biztonsági Tanács feladata.
- Az ENSZ válságkezelésének jellemzői.
- Válságreakáló műveletek fogalma, alapelvei.
- Béketámogató és egyéb válságreakáló műveletek főbb típusai, jellemzőik.
- Válsághelyzet, kritikus döntések, fegyelmezett végrehajtás, bizalom és együttműködés.
- Stressz és pozitív megküzdési stratégiák.
- A katonaelet a magyar művészetben (irodalom, festészet, zene ikonikus alkotásain keresztül).

Általános katonai ismeretek

- A hadviselés változása a 21. században.
- A harc és az összefegyvernemi harc fogalma és fajtái, a csapás, a tűz, a manőver fogalma.
- A védelem és a támadás fogalma, lényege, formái. A védelem méretei.
- A katona gyalogos mozgása a harcmezőn, harci alakzatok.
- A harcterület felosztása.
- A hadviselés generációi.
- A katonai híradóeszközök használata, a forgalmazás szabályai, a NATO fonetikus ABC-je. A Morse-kódok lényege.
- A nukleáris fegyverek fogalma, működésük általános bemutatása, atomrobbanás pusztító hatásai.
- A nukleáris fegyverek és a radioaktív fegyverek közötti különbségek. A nukleáris fegyverek stratégiai szerepe a hadászatban. Korlátozásuk.
- Biológiai fegyverek általános jellemzői, kialakulásuk. Alkalmazásuk hadászati jelentősége. Korlátozásuk.
- Vegyi fegyverek általános jellemzői, kialakulásuk. Alkalmazásuk hadászati jelentősége. Korlátozásuk.
- ABV védelem. Egyéni védőeszközök, kollektív védőeszközök. Aktív- és passzív védelem.
- A mentesítés jelentősége. Egyéni és kollektív mentesítés lehetőségei.
- A függelmi viszony tartalma, az előljáró, az alárendelt, a rangidős, a parancs jellemzői.
- A katonákkal szemben támasztott legfőbb elvárások. A katonák általános kötelességei és jogai.
- A katonai napirend.
- Az alegység szintű szolgálat.
- A szolgálati érintkezés szabályai.

Hadijogi alapismeretek

- A hadijog szükségessége, a genfi és a hágai egyezmények létrejöttének körülményei.
- A Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága (ICRC) létrejötte.
- A fegyveres konfliktusok áldozatainak védelme, a hadviselés módjainak és eszközeinek szabályozása
- A harcos, a kém és a zsoldos fogalma.
- A hadifoglyokkal történő bánásmód szabályai, a harcképtelenség ismérvei.
- A megkülönböztetés nélküli támadás tilalma, a polgári lakosság védelme.
- Az ENSZ gyerekjogi egyezménye.
- A polgári lakosság védelme háború esetén.
- A hadviselés módjai és eszközei.
- A háborús bűncselekmények fogalma, fontosabb típusai, a Nemzetközi Büntetőbíróság.

Kémia

10. évfolyam

- egyedül vagy csoportban elvégez egyszerű kémiai kísérleteket leírás vagy szóbeli útmutatás alapján, és értékeli azok eredményét;
- kémiai vizsgálatainak tervezése során alkalmazza az analógiás gondolkodás alapjait és használja az „egyszerre csak egy tényezőt változtatunk” elvet.
- érti a fizikai és kémiai változások közötti különbségeket;
- ismeri a kémiai reakciók végbemenetelének feltételeit, ismeri, érti és alkalmazza a tömeg- és töltésmegmaradás törvényét a kémiai reakciókra;
- ismeri a kémiai reakciók csoportosítását többféle szempont szerint: a reagáló és a képződő anyagok száma, a reakció energiaváltozása, időbeli lefolyása, iránya, a reakcióban részt vevő anyagok halmazállapota szerint;

11. évfolyam

- a kémiai reakciókat szimbólumokkal írja le;
- egyedül vagy csoportban elvégez egyszerű kémiai kísérleteket leírás vagy szóbeli útmutatás alapján, és értékeli azok eredményét.
- ismeri az anyagok jellemzésének logikus szempontrendszerét: anyagszerkezet – fizikai tulajdonságok – kémiai tulajdonságok – előfordulás – előállítás – felhasználás;
- ismeri a legegyszerűbb szerves kémiai reakciótípusokat;
- analógiás gondolkodással következtet a szerves vegyület tulajdonságára a funkciós csoportja ismeretében;
- magabiztosan használ magyar és idegen nyelvű mobiltelefonos/táblagépes applikációkat kémiai tárgyú információk keresésére;
- egyedül vagy csoportban elvégez egyszerű kémiai kísérleteket leírás vagy szóbeli útmutatás alapján, és értékeli azok eredményét.
- egyedül vagy csoportban elvégez egyszerű kémiai kísérleteket leírás vagy szóbeli útmutatás alapján, és értékeli azok eredményét;
- mobiltelefonos/táblagépes alkalmazások segítségével médiatartalmakat, illetve bemutatókat hoz létre.
- ismer megbízható magyar és idegen nyelvű internetes forrásokat kémiai tárgyú, elemekkel és vegyületekkel kapcsolatos képek és szövegek gyűjtésére.
- magabiztosan használ magyar és idegen nyelvű mobiltelefonos/táblagépes applikációkat kémiai tárgyú információk keresésére;
- a különböző, megbízható forrásokból gyűjtött információkat számítógépes prezentációban mutatja be.

Kötelező komplex természettudományos tantárgy

9. évfolyam

- A tanuló ismerje az alapvető tudományos fogalmakat, mint: mérés, modellezés, feltevés, igazolás, törvény, tudományos leírás, sebesség, gyorsulás, reakció-sebesség, katalizátor, szimmetria, összegképlet, oldat, oldószer, amorf, környezeti tényező, polimer, szénhidrogén, karbonsav, alkohol, aminosav, fehérje, kicsapódás, úszás, lebegés, gáztörvény, zárt rendszer, hó, hőmérsékleti skála, abszolút nulla fok, halmazállapot, olvadáspont, forráspont, páratartalom, harmat, dér, eső, köd, szmog, talajvíz, rétegvíz, ivóvíz, gyógyvíz, biológiai víztisztítás, kölcsönhatás, egyensúly, tömeg, tehetetlenség, súrlódási erő, energia, munka, energiatípusok, atom, proton, elektron, neutron, elektromos töltés, áramerősség, feszültség,

ellenállás, egyenáram, váltóáram, fénytörés, emésztés, kiválasztás, hormon, csillag, üstökös, meteor, bolygó, galaxis, csillagkép.

- Tudja alkalmazni a megismert tényeket és törvényszerűségeket egyszerűbb problémák és számítási feladatok megoldása során, valamint a fenntarthatósághoz és az egészségmegőrzéshez kapcsolódó viták alkalmával.
- Tudja használni az IKT-eszközöket az önálló tanulói ismeretszerzésre.
- Képes legyen az adatok ismeretében diagramok készítésére, valamint adott diagram ismeretében adatok, folyamatok meglátására.
- Képes legyen grafika/kép alapján a tantárgyhoz köthető folyamatok értelmezésére.
- Képes legyen tudományos, ill. áltudományos cikkekről véleményt formálni, az abban szereplő állításokat a tanult ismereteivel összekapcsolni.
- A tantárgy tanulása alatt megszerzett tudása birtokában képes legyen a saját személyes sorsát, a családja életét befolyásoló felelős döntések meghozatalára.

Irodalom

9. évfolyam

A javítóvizsga követelményei megegyeznek az iskolai minimum követelményekkel.

A tanuló a következőket tudja:

- Ismerje fel epikai művekben az idő- és eseményszerkezetet, tudja a cselekményszálakat szétválasztani több szálon futó cselekmény esetében.
- Tudja oktatói segítséggel:
 - epikai művekben megkülönböztetni a szerzőt, az elbeszélőt és a szereplőket,
 - érzékelje a nézőpontokat, azonosítsa a beszédhelyzetet;
 - lírai művekben megkülönböztetni a költő életrajzi alakját és a versben megszólaló „„quot; én”quot;-t;
 - drámai művekben bemutatni a cselekmény elemeit és szerkezetét.
- Tudja meghatározni a dráma műnemét és sajátosságait.
- Azonosítsa a lírai kompozíció néhány meghatározó elemét (például beszédhelyzet, időszerkezet, logikai szerkezet, refrén).
- Nevezze meg a lírai költemény hangnemét, műfaját, verstípusát.
- Jellemezze a dráma és a színház kapcsolatát. Az olvasott műveket tudja elhelyezni a korban, tudjon felidézni néhány fontos részletet az alkotók életrajzából.
- Ismerje egy-egy irodalmi mű fogadtatását a saját korában, jelentőségét az utókor szemében.
- Fedezze fel a kapcsolatokat az irodalom és más művészeti ágak között.
- Ismerjen fel bizonyos toposzokat, archetípusokat, vándormotívumokat, és tudja elhelyezni azokat a tanult művek motivikus kontextusában (pl. évszakok, sziget, hegy, kert, tűz, utazás).
- Legyen képes kreatív gyakorlatokra: művek szereplőinek jellemzése egy másik szereplő nézőpontjából, befejezés-változatok alkotása, új nézőpontból történetátírás.
- Ismerje föl az irodalom és az olvasó kapcsolatában a sajátos kommunikációs viszonyt.
- Tudja megkülönböztetni a szövegek szó szerinti és többletjelentését.
- Ismerje fel az ütemhangsúlyos és az időmértékes verselést és néhány alapvető versformát.
- Tudja reprodukálni a következő irodalomelméleti alapfogalmakról tanult alapvető ismereteket: műnem, műfaj, epika, líra, dráma, mítosz, mitológia, szonett, elégia, epigramma, dal, tájvers, búcsúvers, ballada, Balassi-strófa, konfliktusos dráma, a dráma szerkezeti egységei, komédia, tragédia, színmű, eposz, eposzi kellékek, novella, hármas egység.
- Ismerje a Biblia fogalmát, felosztását, világának jellemzőit, abból 3 történetet, köztük a Jónás könyvét.
- Ismerjen részletet egy eposzból és egy mítoszt.
- Ismerje a görög és a római irodalom történelmi, szellemi, művészeti környezetét; részleteket az Iliászból vagy az Odüsszeiából, Szappho költészetét, Szophoklész egy tragédiáját, Vergilius és Horatius egy művét.
- Tudjon felsorolni legalább három szemelvényt tematikai és műfaji változatosságban az európai és a magyar középkor irodalmából.
- Ismerje a reneszánsz irodalmának történelmi, szellemi, művészeti környezetét, Petrarca Daloskönyvéből egy művet, Boccaccio Dekameronjából egy novellát.
- Ismerje Janus Pannonius és Balassi Bálint költői portréját. Mindkét szerző egy versét tudja elemezni.
- Ismerje az angol reneszánsz színházat, Shakespeare egy művét.
- Tudjon előadni legalább két verset.

10. évfolyam

A javítóvizsga követelményei megegyeznek az iskolai minimum követelményekkel.

A tanuló a következőket tudja:

- Ismerje fel epikai művekben az idő- és eseményszerkezetet, tudja a cselekményszálakat szétválasztani több szálon futó cselekmény esetében.
- Tudja oktatói segítséggel:
 - epikai művekben megkülönböztetni a szerzőt, az elbeszélőt és a szereplőket,
 - érzékelje a nézőpontokat, azonosítsa a beszédhelyzetet;
 - lírai művekben megkülönböztetni a költő életrajzi alakját és a versben megszólaló ’’quot;én’’quot;-t;
 - drámai művekben bemutatni a cselekmény elemeit és szerkezetét.
- Tudja meghatározni a dráma műnemét és sajátosságait.
- Azonosítsa a lírai kompozíció néhány meghatározó elemét (például beszédhelyzet, időszerkezet, logikai szerkezet, refrén).
- Nevezze meg a lírai költemény hangnemét, műfaját, verstípusát.
- Jellemezze a dráma és a színház kapcsolatát. 6. Az olvasott műveket tudja elhelyezni a korban, tudjon felidézni néhány fontos részletet az alkotók életrajzából.
- Ismerje egy-egy irodalmi mű fogadtatását a saját korában, jelentőségét az utókor szemében.
- Fedezze fel a kapcsolatokat az irodalom és más művészeti ágak között.
- Ismerjen fel bizonyos toposzokat, archetipusokat, vándormotívumokat, és tudja elhelyezni azokat a tanult művek motivikus kontextusában (pl. évszakok, sziget, hegy, kert, tűz, utazás).
- Legyen képes kreatív gyakorlatokra: művek szereplőinek jellemzése egy másik szereplő nézőpontjából, befejezés-változatok alkotása, új nézőpontból történetátírás.
- Ismerje föl az irodalom és az olvasó kapcsolatában a sajátos kommunikációs viszonyt.
- Tudja megkülönböztetni a szövegek szó szerinti és többletjelentését.
- Ismerje fel az ütemhangsúlyos és az időmértékes verselést és néhány alapvető versformát.
- Tudja a korszakokat meghatározni: (Mi a jelentése? Mektől meddig tartott? Honnan indul el? Kik voltak a képviselői?)
- Korszakok: barokk, rokokó, a felvilágosodás, a magyar felvilágosodás, szentimentalizmus, klasszicizmus, romantika.
- Ismertetni tudja a magyar reformkor időszakát.
- Ismertetni tudja irodalmi műnemek, műfajok meghatározását: barokk eposz, a regény, tézisregény, satíra, drámai költemény, emberiség költemény, az elégia, az óda, a himnusz, ballada.
- Az alábbi irodalmi fogalmakat ismertetni tudja: könyvnyomtatás, népköltészet, népiesség, erkölcsi érték, feszültség, késleltetés, jellem, típus, művelődéstörténeti korszak, korstílus, klasszicizmus, szentimentalizmus, romantika, reformáció, monológ, dialógus, episztola, levél.
- Ismertetni tudja az alábbi szerzők tanult műveit:
 - Petőfi Sándor – életmű szinten
 - Zrínyi Miklós: A szigeti veszedelem
 - Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel néhány versét
 - Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály néhány versét
 - Jókai Mór: Az egy magyar nábob, Az arany ember (egy választott regényét)
 - Világirodalom: az európai romantika szerzőitől egy mű ismertetése
 - Színház és drámatörténet: Molière: Fösvény vagy a Tartuffe mű bemutatása
 - Katona József: Bánk bán (Egy mű ismerete, értelmezése és az adott korszak színházi hagyományainak összefüggése)
- Az alábbi verseket el tudja szavalni: Himnusz, Szózat, Petőfi Sándor egy-egy verse

11. évfolyam

A javítóvizsga követelményei megegyeznek az iskolai minimum követelményekkel.

A tanuló a következőket tudja:

- Alakítson ki önálló véleményt a 20. századi szépirodalmi és egyéb művek olvasásában, megbeszélésében, indokolja a saját olvasatot.
- Tudjon lényegre törő, világos felépítésű, kifejtett közlést formálni a tájékoztató, érvelő, meggyőző, vitázó közlésformában.
- Tudja kifejtetni a mindennapi élet problémáiról, irodalmi, művészeti élményekről a véleményét szóban és írásban, különféle műfajokban.
- Tudjon adott szempontú műelemzést készíteni közösen fel nem dolgozott kisépikai és lírai alkotásról.
- Tudja bemutatni szóban és írásban a nagyepikai és drámai műveket szakkifejezések használatával.
- Legyen képes művek összehasonlítására adott tematikai, poétikai szempontok követésével.
- Tudja bemutatni a jellemző hóstípusokat, értelmezze a jellegzetes konfliktushelyzeteket.
- Tudja jellemezni a stílusirányzatokat és bemutatni néhány irodalmi és képzőművészeti alkotásban (az

impresszionizmustól a szürrealizmusig).

- Ismerje a magyar és az európai hagyományok és a modernség együttthatását, egyedi megjelenési formáit.
- Ismerje Arany János főbb alkotói korszakait, legyen képes életművének bemutatására öt-hat lírai alkotás, két ballada és a Toldi estéje alapján.
- Legyen képes Madách Imre Az ember tragédiája című művének elemzésére (műfaji-tematikus megközelítés, szerkezet, az álomszínnek belső szerkezete, kérdésfelvetések).
- Ismerje a klasszikus modernség történelmi, szellemi, művészeti környezetét.
- Ismerjen műveket, műrészleteket a 19. század második felének európai próza- és drámairodalmából és lírájából (a francia realista regény, a kisember alakja az orosz irodalomban, Csehov vagy Ibsen egy drámája, egy szimbolista és/vagy impresszionista lírai alkotás).
- Legyen képes egy epikai alkotás (házi olvasmány) elemző bemutatására a közös értelmezés után.
- Ismerje Mikszáth Kálmán alkotói portréját, tudja elemezni legalább két novelláját és ismerje egy regényét.
- Ismerje a Nyugatot, mint folyóiratot és mozgalmat.
- Tudja, melyek a jellemző témák, korszakok Ady Endre életművében. Tudja elemezni legalább öt művét tematikai változatosságban, ismerje egy ciklusát mélyebben.
- Ismerje Herczeg Ferenc életművét - Az élet kapuja, Fekete szüret a Badacsonyon, illetve a Bizánc című dráma.
- Ismerje Móricz Zsigmond alkotói portréját. Tudja elemezni egy novelláját és értelmezni egy regényét.
- Tudja, melyek a jellemző témák, korszakok és műfajok Babits Mihály költészetében. Tudja elemezni legalább négy versét és értelmezni a Jónás könyvét.
- Tudja, melyek a jellemző témák, korszakok, műfajok Kosztolányi Dezső életművében. Tudja elemezni legalább két novelláját és három versét.
- Ismerje Juhász Gyula és Tóth Árpád alkotói portréját, és tudja elemezni mindkét költőnek egy versét.
- Ismerjen részleteket Karinthy Frigyes Így irtok ti című művéből és tudja értelmezni egy novelláját.
- Tudja reprodukálni a következő irodalomelméleti fogalmakról tanult alapvető ismereteket: újklasszicizmus, tárgyias költészet, egzisztencializmus, modernség, klasszikus modernség, pozitívizmus, naturalizmus, analitikus dráma, szimbolizmus, impresszionizmus, szecesszió, allegória és szimbólum, egyenes beszéd, függő beszéd, szabad függő beszéd, anekdota.
- Legyen képes teljes művek és részletek szöveghű felidőzésére (legalább három vers a tanultakból).

12. évfolyam

A javítóvizsga követelményei megegyeznek az iskolai minimum követelményekkel.

A tanuló a következőket tudja:

- Alakítson ki önálló véleményt a 20. századi és kortárs szépirodalmi és egyéb művek olvasásában, megbeszélésében, indokolja a saját olvasatot.
- Tudjon lényegre törő, világos felépítésű, kifejtett közlést formálni a tájékoztató, érvelő, meggyőző, vitázó közlésformában.
- Tudjon adott szempontú műelemzést készíteni közösen fel nem dolgozott kisépikai és lírai alkotásról.
- Tudja bemutatni szóban és írásban a nagyepikai és drámai műveket szakkifejezések használatával.
- Legyen képes művek összehasonlítására adott tematikai, poétikai szempontok követésével.
- Tudja bemutatni a jellemző hóstípusokat, értelmezze a jellegzetes konfliktushelyzeteket.
- Tudja jellemezni a stílusirányzatokat és bemutatni néhány irodalmi és képzőművészeti alkotásban (az avantgárd mozgalmakat).
- Ismerje a magyar avantgárd megjelenési formáit, Kassák Lajos költészetét.
- Ismerje a késő modernség történelmi, szellemi, művészeti környezetét.
- Világirodalom: Thomas Mann – Máriaó és a varázsló kisregény elemzése, Franz Kafka – Az átváltozás vagy A per kisregények elemzése
- Meg tudja határozni az abszurd dráma jellemző vonásait, értelmezze Samuel Beckett Godot-ra várva című művét.
- Ismerjen műveket, műrészleteket a 20. század európai próza- és drámairodalmából és lírájából.
- Legyen képes egy epikai alkotás (házi olvasmány) elemző bemutatására a közös értelmezés után.
- Tudja, melyek a jellemző témák, motívumok József Attila életművében. Tudja elemezni legalább három művét tematikai változatosságban, ismerje egy ciklusát mélyebben.
- Ismerje Radnóti Miklós alkotói portréját. Tudja elemezni legalább 3 művét.
- Ismerjen Wass Albert: Adjátok vissza a hegyeimet című regényéből részleteket.
- Tudja bemutatni a két világháború közötti határon túli költészet főbb képviselőit, témáit, megjelenési formáit
- Ismerje Örkény István életművét – legalább 3 Egyperces novellát és a Tóték című drámát.
- Ismerje Szabó Magda életművét, tudja bemutatni Az ajtó című regény összetett jelképrendszerét.
- Tudja reprodukálni a következő irodalomelméleti fogalmakról tanult alapvető ismereteket: tárgyias költészet, transzilvánizmus, szatíra, irodalmi szociográfia, önmegszólító vers, ekloga, groteszk, abszurd, egyperces novella.
- Legyen képes átfogó képet adni a második világháború utáni kisebbségi magyar irodalomról.

- Tudjon párhuzamot vonni a 20. századi történelmi események és az azokat ábrázoló irodalmi művek között.
- Ismerje a kommunista diktatúra és az 1956-os forradalom és szabadságharc megjelenését az irodalomban
- Legyen képes teljes művek vagy részletek szöveghű felidézésére (legalább három vers a tanultakból).

Magyar nyelv

9. évfolyam

A javítóvizsga követelményei megegyeznek az iskolai minimum követelményekkel.

A tanuló a következőket tudja:

- Tudjon némán elolvasni 150 szavas szöveget 4 perc alatt. Ez idő alatt tudjon megoldani legalább 5 adat-kereső és lényegkiemelési feladatot.
 - Tudjon felolvasni legalább 16 mondatos szöveget 4 perces felkészülés után. Felolvasás közben olvasás-technikai hibát ne ejtsen, a hangsúly- vagy hanglejtés hibát tudja önállóan javítani.
 - Tudjon szöveget önállóan feldolgozni: a tételmondatot kiemelni, tömöríteni megadott terjedelemben, megadott kérdésekre válaszolni.
 - Tudja a szövegekben előforduló ismeretlen szavakat önállóan megkeresni szaklexikonokban, illetve a Magyar Értelmező Kéziszótárban.
 - Tudjon jegyzetet és vázlatot készíteni írott szövegről, előadásról.
 - Legyen jártas a könyvtár használatában.
 - Tudjon a címzettnek, a témának, a beszédhelyzetnek megfelelő különböző műfajú szöveget írni. Szabatosan, világosan fogalmazzon, a kommunikációs helyzetnek megfelelő szövegfelépítés, nyelvi megformálás, koherenciateremtés, tartalmasság jellemezze szövegalkotását.
 - Tudja megnevezni a kommunikáció tényezőit és funkcióit, ismerje fel azokat adott kommunikációs helyzetben.
 - Ismerje a tömegkommunikáció gyakori műfajait, eszközeit. Tudjon hatásukról véleményt alkotni.
- Tudja felosztani a magán- és mássalhangzókat adott szempont szerint.
- Ismerje a hangkapcsolati törvényeket.
 - Tudja leválasztani a toldalékokat a szótőről.
 - Ismerje a morféma típusait.
 - Tudja a szófajok felosztását. Ismerje fel azokat elemzési feladatokban.
 - Tudja a szintagmák típusait, ismerje fel őket a mondatbeli viszonyokban.
 - Tudja felosztani a mondatokat a beszélő szándéka, szerkezet és tagoltság szerint.
 - Tudjon egyszerű mondatokat elemezni, illetve ábrázolni a tanult módon.
 - Ismerje föl az alárendelő összetett mondatokat, tudja besorolni azokat a tanult típusokba.
 - Ismerje föl a mellérendelő összetett mondatokat, tudja megnevezni, hogy azok melyik csoportba sorolhatók.
 - Tudja a szöveg fogalmát, ismerje a szöveg szerkezetét, a szövegegységeket, a szövegbeli utalások rend-szerét.
 - Ismerje a szövegelemzés módszereit.
 - A nyelvi szintekről (hang, szó, mondat, szöveg) tanultakat tudja alkalmazni fogalmazási és elemzési feladatokban.
 - Ismerje a magyar helyesírás alapelveit. Ismerje a központosítás, az egybe- és különírás szabályait, a gyakoribb tulajdonnevek és az idegen szavak írását.
 - Rendelkezzen a társas-társadalmi együttműködéshez szükséges szóbeli és írásbeli nyelvi képességekkel, tudjon a beszédhelyzetnek megfelelő, kulturált nyelvi magatartást kialakítani.
 - Ismerje és tudja megfelelően alkalmazni a nem nyelvi kommunikáció eszközeit.
 - Képes legyen önálló ítéletalkotásra, tudja a véleményét érvelő módon kifejtetni és megvédeni különféle kulturális, etikai, esztétikai normák alapján.

10. évfolyam

A javítóvizsga követelményei megegyeznek az iskolai minimum követelményekkel.

Tudja a tanuló a következőket:

- Kommunikáció témakörből: Jelek és jelrendszerek - Hangalak és jelentés kapcsolata. A tanuló felismeri hangalak és jelentés kapcsolatának meghatározásait.
- A szöveg témakörből: a mondat és a szöveg jelentése – A tanuló tudja definiálni a két fogalmat.
- Szövegtípusok: A szövegtípusok I. dialogikus, monologikus, polilogikus szövegek
- A szövegtípusok II. az elbeszélő, a leíró és az érvelő szövegek a szóbeli szöveg, az írott szöveg, az írott-beszélt nyelvi szöveg - A szövegtípusok III. digitális szövegek, szövegtípusok a kommunikációs szinterek szerint, tervezett és spontán szövegek – A tanuló felismeri és ismertetni tudja ezen szövegfajták ismertetőjegyeit.

- A stílus fogalma – A tanuló ismerteti a stílus fogalmát.
- A tanuló felismeri a zeneiség stílus eszközeit: hangszimbolika, rím, a ritmus, a hangutánzás, a hangulatfestés.
- A tanuló ismerteti tudja az alakzat fogalmát, és felismeri a következő alakzatokat: ismétlés, párhuzam, ellentét, halmozás, felsorolás, fokozás, kihagyás, hasonlat, körülírás, túlzás, ironia, gúny.
- A tanuló ismerteti tudja a szóképek fogalmát, és felismeri a következő szóképeket: köznévi képek, a metafora, a megszemélyesítés, a metonímia, a szimbólum, a szinesztézia, a komplex kép
- Szövegértés, szövegalkotás témakörből
- A tanuló a következő szövegtípusok jellemzőit ismerteti tudja: A bemutatkozás szövegtípusai: a névjegy, az önéletrajz és a honlap jellemzői
- A hivatali levél: a kérvény, a bejelentés, a pályázati levél, motivációs levél - A hivatali levél: a felhívás, a meghívó, a jegyzőkönyv, a határozat, a feljegyzés, a jelentés, elismervény, meghatalmazás - Stilisztika témakörből - A tanuló a következő stílusváltozatok felismeri: a magánéleti szövegek stílusa - A közéleti szövegek és az egyházi szövegek stílusának jellemzői - A sajtószövegek stílusa – az írott sajtó stílusának jellemzői - A tudományos szövegek és a szépirodalmi szövegek stílusának jellemzői.

11. évfolyam

A javítóvizsga követelményei megegyeznek az iskolai minimum követelményekkel.

A tanuló a következőket tudja:

- Ismerje a szövegelemzés módszereit szövegtani, retorikai szempontból is. Tudja azokat alkalmazni adott szövegek feldolgozásánál.
- Tudjon kellő tempóban, olvashatóan, rendezetten írni.
- Ismerje a művelt köznévi (regionális köznévi), illetve a nyelvváltozatok nyelvhelyességi normáit, és alkalmazza azokat a beszédhelyzethez igazodó kommunikációban.
- Tudjon szónoklatot, alkalmi beszédet előadni a tanult beszédtechnikai, kommunikációs és retorikai ismeretek felhasználásával.
- Ismerje az érv felépítését és az érvek fajtáit.
- Ismerje és alkalmazza az érvelés technikáját.
- Ismerje a beszéd előkészítésének, elrendezésének és kidolgozásának lépéseit.
- Tudjon definíciót, magyarázatot, egyszerűbb értekezést (kisértekezést) készíteni a tanulmányi munkához kapcsolódóan.
- Tudjon hivatalos levelet, önéletrajzot, kérelmet készíteni.
- Legyen képes a hosszabb fölkelészt igénylő szóbeli és írásbeli feladatok megoldásához önálló könyvtári munkára, megadott vagy önállóan kialakított szempontokat követő anyaggyűjtésre az információfeldolgozás szabályainak megtartásával.
- Legyen tájékozott a különféle beszédhelyzetek megítélésében; megfelelő stílus és magatartás megtalálása ismeretlen kommunikációs helyzetben is.
- Ismerje az önálló adatgyűjtés módszereinek más lehetőségeit is (könyvtári katalógus, bibliográfia, internet).
- Ismerje és alkalmazza az információfeldolgozás, az idézés technikai szabályait és etikai normáit.

12. évfolyam

A javítóvizsga követelményei megegyeznek az iskolai minimum követelményekkel.

A tanuló a következőket tudja:

- A retorika témakörből ismerje a retorika alapfogalmait, azokat alkalmazni tudja a mindennapjaival összefüggő nyilvános megszólalásokban. Ismerje a szónoki beszéd fajtáit, a szónok tulajdonságait, feladatait.
- Ismerje meg a híres szónoki beszédeket. Tudjon különbséget tenni a régi és a modern korok szónoklataiban. Ismerje a retorikai szövegek kifejezőeszközeit.
- Ismerje a szónoki beszéd elkészítésének lépéseit, felépítését, részeit. Tudjon megfelelően stílus eszközöket alkalmazni. Tudjon önálló beszédet megírni, képes legyen annak hatásos előadásához.
- Ismerje a prezentációkészítés folyamatát, és azokat alkalmazni is tudja.
- Ismerje az érvelés és a cáfolat típusait. Tudjon érvelni, és felismerje az érvelés hibáit.
- Ismerje a vita összetevőit és típusait.
- Ismerje a nyelv működését, a nyelvhasználatnak a megfigyelését a különböző kontextusokban.
- Ismerje a társalgás szabályait, formáit, szintjeit. Tudjon bemutatkozni, ismerje a köszönés különböző gesztusait. Képes a köszönés szabályait alkalmazni.
- Ismerje a nyelvi tabukat, és a nyelvi agresszió formáit.
- Legyen képes hangtani, szófajtani és mondattani képességeit szövegértési feladatokban alkalmazni.

Matematika

9. évfolyam

Halmazok

- Ismerje a halmazokkal kapcsolatos alapfogalmakat, és tudja szemléltetni azokat.
- Tudja a konkrét dolgokat, fogalmakat szétválogatni adott tulajdonság alapján, és ezeket halmazábrán tudja szemléltetni.
- Legyen képes egyszerű műveletek elvégzésére halmazokkal (unió, metszet, különbség, komplementer képzés).
- Ismerje a számhalmazokat és egymáshoz való viszonyukat.

Algebra

- Ismerje a valós számkört, tudjon benne műveleteket végezni helyes sorrendben, tudja a műveleteket zsebszámológéppel elvégezni.
- Tudja az algebrai kifejezések helyettesítési értékét meghatározni, és tudjon algebrai kifejezésekkel műveleteket végezni. Ismerje és alkalmazza a nevezetes szorzatokat.
- Értse az egész kitevőjű hatvány fogalmát, tudja az azonosságokat, és alkalmazza azokat feladatok megoldásában.
- Tudja felírni a számokat normálalakban.
- Tudjon egyszerű százalékszámítási feladatokat és arra vezető szöveges feladatokat megoldani.
- Ismerje fel és tudja megoldani az egyenes és a fordított arányosságot tartalmazó feladatokat.

Függvények

- Értse a függvény fogalmát, tudja a megadásának módjait.
- Tudja ábrázolni és jellemezni tanult függvényeket (lineáris, másodfokú, abszolútérték, fordított arányosságot leíró függvény) koordináta-rendszerben.
- Tudja a tanult függvények tulajdonságait, egyszerűbb transzformációit. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek
- Tudjon egyszerű egyenleteket, egyenlőtlenségeket, egyenletrendszereket megoldani.
- Legyen jártas elsőfokú egyenletre vezető szöveges feladatok megoldásában.

Geometria

- Tudja meghatározni a tanult alakzatokat (háromszögek, négyzet, téglalap, trapéz, paralelogramma, rombusz, deltoid, szabályos sokszögek, kör), ismerje azok tulajdonságait, tudja a kerület, területszámításhoz szükséges képleteket, és tudja alkalmazni azokat.
- Tudja megfogalmazni a háromszögek oldalai, szögei közötti összefüggéseket és a nevezetes vonalaikkal kapcsolatos tételeket.
- Tudja kimondani és egyszerű feladatokban alkalmazni a Pitagorasz-tételt.

o Statisztika

- Tudjon adathalmazt táblázatba rendezni és táblázattal megadott adatokat feldolgozni.
- Tudjon kördiagramot és oszlopdiagramot készíteni.
- Tudjon statisztikai adatokat középértékekkel jellemezni (átlag, medián, módusz)

10. évfolyam

Négyzetgyök

- A megértés szintjén ismerje a négyzetgyök definícióját, azonosságait.
- Az alkalmazás szintjén tudja a négyzetgyök azonosságainak mindkét irányú alkalmazását (kiemelés a gyökjel alól, bevitel a gyökjel alá), a nevező gyöktelenítését.
- Tudjon műveletek végezni négyzetgyökös kifejezésekkel, alkalmazza az azonosságokat.
- Tudja meghatározni a gyökös kifejezések értelmezési tartományát. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek
- Tudja meghatározni a diszkrimináns fogalmát, tudja alkalmazni a megoldhatóság vizsgálatában.
- Ismerje és alkalmazza a megoldóképletet.
- Alkalmazza feladatokban a gyöktényező alakot.
- Tudjon egyszerű, másodfokú egyenletre vezető szöveges feladatokat megoldani.
- Tudjon négyzetgyökös egyenleteket megoldani.
- Tudjon egyszerű másodfokú egyenlőtlenségeket megoldani.

Hasonlóság

- Tudja a hasonlósági transzformáció, a síkidomok hasonlóságának fogalmát.
- Tudja és alkalmazza háromszögek hasonlóságának alapeseteit.
- Tudja és alkalmazza a hasonló síkidomok területére és hasonló testek térfogatára vonatkozó összefüggéseket.

Geometria

- Ismerje és alkalmazza feladatokban a vektorokkal kapcsolatos alapvető fogalmakat (abszolútérték, nullvektor, ellentett vektor).
- Ismerje és alkalmazza a vektorműveleteket (vektorok összege, különbsége, vektor skalárszorosa)
- Ismerje és alkalmazza a síkbeli egybevágósági transzformációkat és tulajdonságaikat.
- Tudja értelmezni alakzatok egybevágóságát.
- Ismerje és alkalmazza a középpontos hasonlósági transzformációt és tulajdonságait.
- Tudja értelmezni alakzatok hasonlóságát. Gondolkodási módszerek, kombinatorika, valószínűségszámítás
- Tudjon egyszerű sorba rendezési, kiválasztási és egyéb kombinatorikai feladatokat megoldani.
- (Permutációk, variációk, kombinációk)
- Tudjon konkrét szituációkat szemléltetni, és egyszerű feladatokat megoldani gráfok segítségével.
- Tudjon egyszerű problémákat megoldani a klasszikus valószínűségi modell alapján.

11. évfolyam

Hatvány, gyök, logaritmus

- Ismerje és alkalmazza az n-edik gyök fogalmát.
- Tudja a hatvány definícióját egész és racionális kitevő esetén.
- Tudjon hatványokkal műveleteket végezni egész és racionális kitevő esetén.
- Ismerje, tudja ábrázolni és jellemezni az exponenciális függvényeket.
- Tudjon megoldani egyszerű exponenciális egyenleteket, egyenlőtlenségeket.
- Ismerje és egyszerű feladatokban alkalmazza a logaritmus fogalmát.
- Tudja meghatározni a logaritmus értékét számológép használatával.

Trigonometria

- Ismerje a vektorműveleteket és azok tulajdonságait (összeadás, kivonás, skalárral való szorzás).
- Tudja hegyesszögek szögfüggvényeit derékszögű háromszög oldalarányaival definiálni, ismereteit alkalmazza feladatokban.
- Legyen jártas a hegyesszögek szögfüggvényeinek „ki- és visszakeresésében” zsebszámológép segítségével.
- Ismerje és alkalmazza a nevezetes szögek (30° , 45° , 60°) szögfüggvényeit.
- Ismerje a szinusztételt, a koszinusztételt és tudja alkalmazni feladatokban, tudja alkalmazni a háromszög trigonometrikus területképletét.

Koordináta-geometria

- Tudja kiszámolni a szakasz felezőpontjának és harmadoló pontjának a koordinátáit. Legyen képes meghatározni a háromszög súlypontjának a koordinátáit.
- Tudja kiszámolni két pont távolságát.
- Ismerje az irányvektor, a normálvektor, az iránytangens fogalmát és ezek kapcsolatát.
- Ismerje az egyenes normálvektoros egyenletét.
- Legyen képes két egyenes metszéspontjának meghatározására.
- Ismerje a kör egyenletét, tudja meghatározni a kör egyenletéből a középpont koordinátáit és a sugarát.

Kombinatorika, gráfok

- Tudja kiszámolni a binomiális együtthatókat.
- Tudjon egyszerű sorba rendezési, kiválasztási és egyéb kombinatorikai feladatokat megoldani.
- (Permutációk, variációk, kombinációk)
- Tudjon konkrét szituációkat szemléltetni, és egyszerű feladatokat megoldani gráfok segítségével.
- Ismerje az egyszerű gráf pontjainak foka és éleinek száma közötti összefüggést.

Valószínűségszámítás, statisztika

- Tudja és használja a klasszikus (Laplace-) modellt.
- Ismerje és használja a következő fogalmakat: terjedelem, szórás.
- Tudjon számolni szórást adott adathalmaz esetén számológéppel.

12. évfolyam

Sorozatok

- Ismerje a számsorozat fogalmát és használja a különböző megadási módjait. Tudja felírni rekurzív képlettel adott sorozat tagjait.

- Tudjon olyan feladatokat megoldani a számtani és mértani sorozatok témaköréből, ahol a számtani, illetve mértani sorozat fogalmát és az a_n -re, illetve az S_n -re vonatkozó összefüggéseket kell használni.
 - Tudja a kamatos kamatra vonatkozó képletet használni s abból bármelyik ismeretlen adatot kiszámolni.
- Térgeometria**
- Ismerje a síkidomok, testek csoportosítását különböző szempontok szerint.
 - Ismerje a felszín és a térfogat szemléletes fogalmát.
 - Tudja egyenes hasáb, gúla, forgáshenger, forgáskúp, gömb, csonka gúla és csonka kúp felszínének és térfogatának kiszámítását képletbe való behelyettesítéssel.
- Valószínűségszámítás, statisztika**
- Tudja a klasszikus és geometriai valószínűség fogalmát, kiszámítását.
 - Ismerje és használja a következő fogalmakat: átlag, módusz, medián, minimum, maximum, terjedelem, szórás.
 - Tudjon számolni szórást adott adathalmaz esetén számológéppel.
 - Egyszerű logikai kijelentések és tagadásuk.

Pénzügyi és vállalkozási ismeretek

11. évfolyam

A tanulók képesek a modern gazdasági környezetben való magabiztos eligazodásra, elsajátítva az államháztartás, a bankrendszer és a vállalkozói szféra működési alapelveit. Aktív figyelemmel kísérik a pénzpiaci változásokat, elemző szemléletük segítségével megértik a költségvetési és monetáris politika mindennapokra gyakorolt hatásait. Fejlődik gazdasági felelősségérzetük és kritikai gondolkodásuk a pénzügyi szolgáltatások (e-banking, hitelezés, megtakarítások) igénybevétele során. A gyakorlati feladatok keretében a tanulók képessé válnak egy háztartási költségvetés megtervezésére és egy komplex üzleti koncepció kidolgozására.

A képzés során kiemelt hangsúlyt kap a vállalkozói attitűd kialakítása, az üzleti lehetőségek felismerése és a piackutatási eszközök tudatos alkalmazása. A szakmai oktatás felkészíti a tanulókat a vállalkozásalapítás jogi és pénzügyi feltételeinek teljesítésére, beleértve az adózási formák és támogatási lehetőségek kiválasztását. Az iskola értékrendjével összhangban a diákok elsajátítják az etikus üzleti kommunikációt, a fenntartható gazdálkodás alapjait, valamint a pénzügyi kockázatok és a kudarkezelés módszertanát. A tantárgy célja olyan komplex kompetenciák átadása, amelyek birtokában a tanulók képessé válnak saját üzleti tervük összeállítására és pénzügyi döntéseik hosszú távú menedzselésére.

Cél:

A tanulók értsék meg a gazdasági szereplők közötti kapcsolatrendszerét és a pénz időértékének jelentőségét. Alakuljon ki bennük az önálló gazdálkodáshoz szükséges rendszerszemlélet, amely alkalmassá teszi őket a pénzügyi termékek (befektetések, hitelek) összehasonlítására, valamint a profit-orientált és non-profit szervezetek működési logikájának megkülönböztetésére.

Követelmény:

A tanulók pénzügyi döntéseit jellemezze a tudatosság és a forrástervezési pontosság; legyenek képesek alapvető árfolyamgrafikonok és gazdasági mutatók önálló értelmezésére. Ismerjék a vállalkozások típusait, a marketingmix elemeit és a termelési folyamatok költségszerkezetét. Tudják használni a digitális pénzügyi megoldásokat, és legyenek képesek egy üzleti terv fejezeteinek (marketing, működési és pénzügyi terv) logikai felépítésére és számszaki alátámasztására.

Testnevelés

9. évfolyam

A tanulók életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelő technikai, taktikai, elméleti és gyakorlati ismereteket sajátítanak el. Aktívan és fegyelmезetten vesznek részt a különböző előkészítő játékokban és sportjátékokban, figyelmes, céltudatos munkavégzéssel járulva hozzá a közösségi tevékenységekhez. Fejlődik csapatjátékos attitűdjük, önfegyelmük, valamint a sportszerű és szabálykövető magatartásuk.

Az új játékhelyzetekben és sportági feladatokban a tanulók tudatosan és felelősségteljesen alkalmazzák, illetve továbbfejlesztik technikai, taktikai és szabályismereti tudásukat. Cél a sportjáték-specifikus képességek erősítése, a játékszituációk önálló, magasabb kognitív és motoros szinten történő megoldása, a szabályok betartása, a csapategység támogatása és az ellenfél tiszteletben tartása mellett.

Az oktatás kiemelt feladata az egészséges életmódra, a rendszeres testmozgásra és a tudatos fizikai aktivitásra nevelés. Ennek keretében az iskola nevelési elveivel összhangban hangsúlyt kap a kiegyensúlyozott életvitel

kialakítása, a szellemi és fizikai terhelés arányának megteremtése, valamint a mozgásos tevékenységek életmódbeli beágyazása.

A testnevelés célja a tanulók mozgásműveltségének folyamatos fejlesztése és bővítése, amely elősegíti az érettségi követelmények teljesítését – különös tekintettel a 64 ütemű szabadgyakorlat szakszerű végrehajtására.

Cél:

A tanulók legyenek képesek felismerni és alkalmazási szinten értelmezni a mozgásos tevékenységek és a sportolás jelentőségét az egészséges életmód fenntartásában. Fejlődjenek koordinációs képességeik oly mértékben, hogy alkalmassá váljanak az összetett mozgásformák elsajátítására és a sporttevékenységekben való aktív részvételre.

Követelmény:

A tanulók mozgása legyen összehangolt, esztétikus és kulturált; tevékenységük magabiztos, tudatos és fegyelmezett. Ismerjék a testnevelés és sport egészségmegőrző, valamint prevenciós szerepét, és tudatosan törekedjenek testi-lelki fejlődésükre. Rendszeresen vegyenek részt a testedzés különböző formáiban, fenntartva a rendszeres fizikai aktivitás iránti pozitív attitűdöt.

10. évfolyam

Életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelő technikai, taktikai, elméleti és gyakorlati kompetenciák kialakítása. A tanulók aktív, fegyelmezett részvétele az előkészítő játékokban és sportjátékokban, valamint folyamatos, figyelmes és hatékony órán végzett munka. A csapatjátékhoz szükséges személyes és szociális készségek tudatosítása, a sportszerű, szabálykövető magatartás megerősítése.

Az új játékeladatokban és játéksituációkban a technikai, taktikai és szabályismereti tudás tudatos, felelősségteljes alkalmazása és továbbfejlesztése. A sportjáték-specifikus képességek célzott fejlesztése, a játéksituációk magasabb szintű kognitív és motoros feldolgozása, különös tekintettel a szabálykövetésre, a csoportos döntéshozatalra és az ellenfél tiszteletére.

Az egészséges életmódra és a rendszeres testedzésre nevelés, összhangban az intézmény nevelésfilozófiai alapelveivel. A kiegyensúlyozott életmód és életvitel kialakítása, a szellemi és fizikai terhelés harmonikus összehangolása, valamint a mozgásos tevékenységeknek a mindennapi életrendbe történő beépítése.

A tanulók mozgásműveltségének folyamatos fejlesztése és gazdagítása, a harmonikus, esztétikus mozgás iránti igény formálása. A fegyelmezettesség, akaraterő, önuralom, bátorság és határozottság erősítése, mint a személyiségfejlesztés és a sporttevékenység szempontjából kiemelt jelentőségű jellemzők.

Az érettségi vizsga atlétikai követelményeinek elérése, a meghatározott verseny- és gyakorlati feladatok szabályszerű, szakszerű kivitelezésének biztosítása.

Cél:

A tanulók alkalmazási szinten ismerjék fel és értelmezzék a mozgástevékenység és a sportolás jelentőségét az egészséges életmód fenntartásában. Koordinációs képességeik olyan szintre fejlődjenek, hogy alkalmassá váljanak az összetett mozgásos cselekvések elsajátítására és a rendszeres sportolásban való hatékony részvételre.

Követelmény:

A tanulók mozgása legyen koordinált, esztétikus és kulturált; cselekvéseik legyenek határozottak és magabiztosak. Rendelkezzenek a testnevelés és sport egészségmegőrző és prevenciós szerepének alapszintű ismeretével, és tudatosan vegyenek részt saját testi-lelki fejlődésük alakításában. Rendszeresen végezzenek testedzést, alakítsanak ki pozitív, tartós attitűdöt a fizikai aktivitás iránt.

11. évfolyam

A helyi tantervben meghatározott, választott sportjátékokhoz kapcsolódóan a 9–10. évfolyamon elvárt a sportágspecifikus technikai, taktikai és egyéb játékeladatok, valamint a lényeges versenyszabályok ismerete és azok szituációhoz illeszkedő alkalmazása. Elvárás a kijelölt játékszerepnek megfelelő, sportszerű, csapat iránt elkötelezett viselkedés, a játékvezetői alapfeladatokban szerzett tapasztalat, valamint az empatikus, toleráns attitűd a társak elfogadásában.

Cél a játékmegoldások sokszínűségének és hatékonyságának bővítése, az egyéni fizikai adottságok és személyiségjegyek tudatos fejlesztése, továbbá a csapatteljesítményhez szükséges képességek és attitűdök erősítése. A többféle sportjátékban szerzett tapasztalatok transzferhatásának kihasználása támogatja a mozgástanulás folyamatát és segíti a tanulókat a verseny- és játéksituációk során fellépő feszültségek konstruktív kezelésében.

Kiemelt feladat a mozgásos tevékenység tartósan beépülő, mindennapi életrendben való megjelenése. A tanulók mozgásműveltségének folyamatos fejlesztése és gazdagítása mellett hangsúlyos a harmonikus, esztétikus mozgás iránti igény kialakítása, valamint a fegyelmezettesség, akaraterő, önuralom, bátorság és határozottság - mint személyiségvonások fejlesztése. Az érettségi követelmények teljesítéséhez szükséges labdajáték-feladatok

szakszerű, szabálykövető végrehajtása szintén alapelvárás.

Cél:

A testnevelésben és sportjátékokban megjelenő mozgásformák, különös tekintettel a ritmusképességre és a mozgástanulási folyamatokra, járuljanak hozzá a tanulók motoros fejlődéséhez, valamint a mozgásos tanulás közvetlen és közvetett támogatásához. Tudatosuljon a tanulóknál az egészségmegőrzés és a rendszeres fizikai aktivitás szerepe az életminőség fenntartásában.

Követelmény:

A tanulók rendelkezzenek a foglalkozás jellegének megfelelő bemelegítő mozgásanyag önálló, szakszerű végrehajtásának ismeretével, ismerjék a kondicionális képességeket fejlesztő alapgyakorlatokat, és alakuljon ki bennük a képességfejlesztés iránti belső igény. A rendszeresen mért fizikai képességek eredményei mutassanak egyértelmű, emelkedő tendenciát.

12. évfolyam

A választott sportjátékokban elvárt a 9–10. évfolyamon elsajátított technikai, taktikai és egyéb játékeladatok, valamint a legfontosabb versenyszabályok magabiztos ismerete és tudatos alkalmazása. A tanulók működjenek a kijelölt játékszerepüknek megfelelően, tanúsítsanak sportszerű, a csapat iránt elkötelezett magatartást, rendelkezzenek gyakorlati tapasztalatokkal a játékvezetés alapfeladataiban, és mutassanak empátiát, toleranciát társaik iránt. Legyenek jártasak önfejlesztő és társas kapcsolatépítő játékokban, valamint jellemezze őket figyelmes, hatékony órai munkavégzés.

A tanulók bővítsék játékmegoldásaik repertoárját és eredményességét, fejlesszék az önálló játékhoz szükséges technikai és taktikai ismereteiket mind mennyiségben, mind minőségben. További cél az egyéni fizikai adottságok és személyiségjegyek célirányos fejlesztése, a csapatsikerhez szükséges képességek és attitűdök megerősítése, valamint a különböző sportjátékok során érvényesülő transzferhatások tudatos kihasználása. A tanulók legyenek képesek a sporttevékenységgel együtt járó érzelmi és pszichés terhelések kezelésére, a feszültségekkel való megküzdésre.

Az egészséges életmódra és rendszeres testedzésre nevelés a teljes iskolai nevelésfilozófiával összhangban valósul meg. Ennek része a kiegyensúlyozott életvitel kialakítása, a szellemi és fizikai terhelés összhangjának megteremtése, valamint a mozgásos tevékenységek tartós beépítése a mindennapi életvitelbe. A mozgásműveltség fejlesztése során kiemelt jelentőségű a harmonikus, esztétikus mozgáskultúra iránti igény megerősítése, a fegyelmezett, akaraterő, önuralom, bátorság és határozottság személyiségbeli komponenseinek erősítése. Az érettségi követelmények elérése szertornából a meghatározott gyakorlatok szakszerű, biztonságos végrehajtásán keresztül valósul meg.

Cél:

Az iskolai nevelés-oktatás átfogó célrendszerével összhangban a tanulók harmonikus testi, lelki és szellemi fejlesztése, felkészítésük arra, hogy éretten, egészségesen, edzetten lépjenek a felnőttkor küszöbére, és meg tudjanak felelni a társadalmi elvárásoknak. A testnevelés és sportmozgások – különös tekintettel a ritmusképesség fejlesztésére és a mozgástanulás folyamatára – támogassák a mozgáskultúra tudatos alakítását, és járuljanak hozzá az élethosszig tartó fizikai aktivitás igényének kialakulásához.

Követelmény:

A tanulók magabiztosan ismerjék és önállóan alkalmazzák a foglalkozás jellegéhez illeszkedő bemelegítő mozgásanyagokat, rendelkezzenek a kondicionális képességeket fejlesztő, egy-egy izomszövetet célzottan erősítő speciális gyakorlatok ismeretével. Alakuljon ki bennük a saját fizikai képességeik fejlesztésére irányuló tudatos, belső motiváció, és a rendszeresen mért fizikai képességek eredményei egyértelmű, hosszabb távon is emelkedő tendenciát mutassanak.

13. évfolyam

A testnevelés, honvédelmi és rendészeti nevelés 13. évfolyamos tanterve olyan komplex, korszerű és gyakorlatorientált tudásanyag, képesség- és készségrendszer elsajátítását célozza, amely egyaránt épít a hagyományos testnevelési alapokra és a Honvéd Kadét Program, valamint a rendészeti képzés speciális követelményeire. A program célja, hogy a tanulók olyan elméleti és gyakorlati felkészültséget szerezzenek, amely megfelel a 21. századi társadalmi elvárásoknak, a honvédelmi és rendészeti életpályák kihívásainak, és támogatja személyiségük testi, lelki és szociális fejlődését.

A tanterv kiemelten törekszik a tanulók komplex, gyakorlatorientált fejlesztésére. Ennek részeként rendszeresen fejlesztik kondicionális képességeiket (erő, állóképesség, gyorsaság, robbanékonyság), elsajátítják az atlétikai alapmozgásokat, valamint speciális katonai és rendészeti mozgásformákat (akadálypályák, menetgyakorlatok, csapat- és taktikai feladatok, járórversenyek). Az önvédelem, a küzdősportok és az elsősegélynyújtás gyakorlása hozzájárul a személyes biztonság, a stresszkezelés, a helyzetfelismerés és a döntéshozatali képesség fejlődéséhez. A lövészet és a sakk olyan, nagyfokú koncentrációt, pontosságot és fegyelmet igénylő tevékenységek, amelyek

tovább erősítik az önfegyelmet, a figyelmet és a stratégiai gondolkodást.

Cél:

A tanulók komplex fizikai, motoros, kognitív és szociális kompetenciákat szerezzenek, amelyek megalapozzák a honvédelmi, rendészeti és más szolgálati életpályákra való alkalmasságot, valamint támogatják az egészségtudatos, felelős, hazafias értékrenden nyugvó állampolgári magatartás kialakulását. A program fejlessze a kondicionális és koordinációs képességeket, a döntéshozatali és problémamegoldó készséget, az önfegyelmet, a kitartást, a bajtársiasságot és a közösségi szerepvállalást, miközben biztosítja a tanulók testi-lelki jóllétét és a motoros tanulás hatékony, differenciált támogatását.

Követelmény:

A tanuló legyen képes önállóan és együttműködve végrehajtani a tantervben meghatározott kondicionális, atlétikai, küzdősport-, lövészeti, önvédelmi és speciális honvédelmi/rendészeti mozgásfeladatokat, biztonságos, technikailag helyes kivitelezéssel, a vonatkozó szabályok és biztonsági előírások maradéktalan betartásával. Tudja értékelni saját fizikai állapotát és teljesítményét, legyen képes reálisan megfogalmazni erősségeit és fejlesztendő területeit, vállaljon felelősséget saját fejlődéséért, és rendszeresen tegyen tudatos lépéseket fizikai fittségének, egészségi állapotának és szakmai alkalmasságának fejlesztésére. Emellett tanúsítson következetes szabálykövetést, fegyelmezettséget, sportszerűséget, mutasson hazafias elköteleződést, bajtársiasságot és a közösség érdekeit előtérbe helyező magatartást az iskolai, szolgálatos és versenyhelyzetekben egyaránt.

Történelem

9. évfolyam

Kompetenciák

A tanulónak képesnek kell lennie:

- A tanuló legyen képes történelmi események időbeli és térbeli elhelyezésére.
- A tanuló rendelkezzen alapvető térképhasználati és tájékozódási készségekkel.
- A tanuló ismerje fel és alkalmazza a történelem alapfogalmait a gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális jelenségek értelmezése során.
- A tanuló legyen képes képi források alapján a meghatározó művészeti irányzatok és kiemelkedő kulturális emlékek azonosítására.
- A tanuló tudjon releváns információkat gyűjteni és értelmezni írott történelmi források alapján.

Tananyag

Témakör: Az ókori Kelet

Ismeretanyag:

- A zsidó vallás jellemzői
- Elsajátítandó fogalmak: állam, öntözéses földművelés piramis, múmia politeizmus, monoteizmus, próféta, brahmanizmus
- Személyek: Kheopsz, Hammurapi, Dávid
- Topográfia: Egyiptom, Palesztína, Kína, India
- Évszámok: i.e. X. sz

Témakör: Az ókori Hellasz

Ismeretanyag:

- A demokrácia kialakulása és működése
- A görög hitvilág és kultúra
- Elsajátítandó fogalmak: polisz, démosz, demokrácia, cserépszavazás, esküdtbírótság, türannisz
- Személyek: Periklész, Nagy Sándor,
- Topográfia: Athén, Spárta, Marathón, Alexandria
- Évszámok: i.e. 776, i.e. 490, i.e. 480

Témakör: Az ókori Róma

Ismeretanyag:

- Julius Caesar egyeduralmi kísérlete
- A római hitvilág és kulturális alkotások
- A keresztény vallás kialakulása
- Elsajátítandó fogalmak: patrícius, plebejus, arisztokratikus köztársaság, triumvirátus, principátus, consul,

- szenátus, dictator, provincia, kereszténység, Colosseum, bazilika, dogma
- Topográfia: Róma, Karthago, Pannónia
- Évszámok: ie. 753, ie. 264-241, 395, 476

Témakör: Középkor

Ismeretanyag:

- A hűbériség és a jobbágyság jellemzői
- A feudális uradalom és a mezőgazdasági technika
- A nyugati és a keleti kereszténység jellemzői
- A középkori város és a céhes ipar
- Az iszlám vallás jellemzői
- A román, a gótikus stílus
- A reneszánsz
- A hűbériség és a jobbágyság jellemzői
- A feudális uradalom és a mezőgazdasági technika
- A nyugati és a keleti kereszténység jellemzői
- A középkori város és a céhes ipar
- Az iszlám vallás jellemzői
- A román, a gótikus stílus.
- A reneszánsz
- Elsajátítandó fogalmak: feudalizmus, hűbérbirtok, jobbágy, földesúr, robot, tized, római katolikus egyház, ortodox egyház, eretnek, inkvizíció, céh, nyomásos gazdálkodás
- Személyek: Nagy Károly, Mohamed, VII. Gergely, Szent Ferenc
- Topográfia: Levantei kereskedelmi út, Mekka
- Évszámok: 622, 1054, 1453

Témakör: A magyarság története, a korai történelem és az Árpád-kor

Ismeretanyag:

- A magyar nép eredete, vándorlása és a honfoglalás
- Géza fejedelem és I. István államszervező munkája
- A tatárjárás és az ország újjáépítése IV. Béla idején
- Elsajátítandó fogalmak: nomád, törzsszövetség, kettős fejedelemség, kalandozás, vármegye, tized
- Személyek: Árpád, Szent Gellért
- Topográfia: Etelköz, Vereckei hágó, Esztergom
- Évszámok: 895, 1000-1038, 1241-42

Témakör: A magyarság története, a vegyesházi királyok kora

Ismeretanyag:

- A középkori magyar állam megerősödése I. Károly idején
- Hunyadi Mátyás reformjai és külpolitikája
- Elsajátítandó fogalmak: regálé, harmincad, bandérium, aranyforint, ősiség, füstpénz fekete sereg, Corvina
- Személyek: Károly Róbert, I. Lajos, Hunyadi János, Kinizsi Pál
- Évszámok: 1301, 1308-42, 1456, 1458-90

10. évfolyam

Kompetenciák

A tanulónak képesnek kell lennie:

- A tanuló képes legyen a térképen való tájékozódásra az éves tananyaghoz kapcsolódó történelmi témákban.
- A tanuló ismerje fel és alkalmazza a történelem alapfogalmait (gazdaság, társadalom, politika, kultúra).
- A tanuló legyen képes a főbb művészeti irányzatok és jelentős kulturális emlékek felismerésére képi források alapján.
- A tanuló tudja a történelmi eseményeket időben és térben elhelyezni.
- A tanuló legyen képes információk gyűjtésére és értelmezésére szöveges történelmi források alapján.

Tananyag

Témakör: Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban

Ismeretanyag:

- A nagy földrajzi felfedezések okai, lefolyása

- A nagy földrajzi felfedezések gazdasági és társadalmi következményei
- A reformáció, ellenreformáció, katolikus megújulás Alkotmányos monarchia
- A felvilágosodás eszmerendszere
- Elsajátítandó fogalmak: újkor, ültetvény, manufaktúra, árforradalom, tőke, tőkés, bérmunkás, világkereskedelem, protestáns, reformáció, evangélikus, református, ellenreformáció, jezsuita, alkotmányos monarchia, alkotmány, cenzusos választójog
- Személyek: Kolombusz, Vasco da Gama, Magellán, Luther, Kálvin,
- Topográfia: Amerika, India, gyarmatok
- Évszámok: 1492, 1517, 1689

Témakör: Magyarország a kora újkorban

Ismeretanyag:

- A mohácsi vész
- Az ország két- majd három részre szakadása
- A várháborúk kora, végvárok, végvári vitézek
- Az erdélyi fejedelemség sajátos társadalmi-vallási helyzete
- Reformáció-ellenreformáció Magyarországon
- A Rákóczi szabadságharc és a kuruc állam
- Elsajátítandó fogalmak: második jobbágyság, rendi dualizmus, végvár, hódoltság, szultán, szpáhi, vitézljő rend, kuruc, labanc
- Személyek: II. Lajos, Szapolyai János, I. Ferdinánd, I. Szulejmán, Fráter György, Dobó István, Zrínyi Miklós, I. Lipót, II. Rákóczi Ferenc
- Topográfia: Mohács, Kőszeg, Buda, Hódoltság, Eger, Szigetvár, Pozsony, Bécs, Erdélyi Fejedelemség, Királyi Magyarország, Ónod
- Évszámok: 1526, 1541, 1552, 1566, 1703-11

Témakör: Magyarország a XVIII. századi Habsburg Birodalomban (1711- 1790)

Ismeretanyag:

- Demográfiai és etnikai változások a korszakban, az ország újra népesülése
- Mária Terézia uralkodása és reformjai
- II. József uralkodása és reformjai
- Elsajátítandó fogalmak: Pragmatica Sanctio, Helytartótanács, vámrendelet, úrbér, úrbéri rendelet, Ratio Educationis, türelmi rendelet, jobbágyrendelet
- Személyek: III. Károly, Mária Terézia, II. József
- Topográfia: Habsburg Birodalom, Határőrvidék, Bácska, Bánát Kronológia: 1723, 1754, 1767, 1777

Témakör: A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1849)

Ismeretanyag:

- A reformkor fő kérdései
- Széchenyi programja és gyakorlati munkássága
- Kossuth programja
- Politikai irányzatok a reformkorban
- Az 1848-as márciusi forradalom
- Az áprilisi törvények
- Az 1848/49-es szabadságharc kirobbanása
- Az 1848/49-es szabadságharc fordulópontjai és leverése
- Elsajátítandó fogalmak: rendi országgyűlés, alsótábla, felsőtábla, reform, polgári átalakulás, önkéntes és kötelező örökváltság, köztelherviselés, érdekegyesítés, jobbágyfelszabadítás, felelős kormány, honvédség, tavaszi hadjárat, Függetlenségi Nyilatkozat, trónfosztás
- Személyek: Széchenyi István, Kossuth Lajos, Deák Ferenc, Metternich, Batthyány Lajos, Ferenc József, Görgei Artúr, Bem
- Topográfia: Pest-Buda, Bécs, Pákozd, Debrecen, Isaszeg,
- Világos Évszámok: 1830, 1832-36, 1844. 1848. március 15. 1848. szeptember 29. 1848. augusztus 13

11. évfolyam

Kompetenciák

A tanulónak képesnek kell lennie:

- A tanuló legyen képes történelmi események és folyamatok időbeli sorrendiségének megállapítására.

- A tanuló tudjon releváns információkat gyűjteni és értelmezni írott történelmi források alapján.
- A tanuló legyen képes grafikonok, táblázatok és adatsorok elemzésére, valamint az azokból levonható következtetések megfogalmazására.
- A tanuló ismerje fel és alkalmazza a történelem alapfogalmait a gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális jelenségek értelmezése során.
- A tanuló legyen képes a múltbeli események és jelenségek összehasonlítására, a hasonlóságok és eltérések feltárására.
- A tanuló rendelkezzen az éves tananyaghoz kapcsolódó térképhasználati készségekkel, és tudjon tájékozódni történelmi térképeken.
- A tanuló tudja a történelmi eseményeket időben és térben elhelyezni.

Tananyag

Témakör: A nemzetállamok és a birodalmi politika kora

Ismeretanyag:

- Szövetségi rendszerek a XIX. század második felében
- Elsajátítandó fogalmak: hármasszövetség, antant, egyenlőtlen fejlődés, nagyhatalom
- Személyek: Bismarck
- Topográfia: Balkán
- Évszámok: 1882, 1904, 1907

Témakör: A kiegyezéshez vezető út és a dualizmus kora Magyarországon

Ismeretanyag:

- A kiegyezéshez vezető út
- A kiegyezés tartalma és értékelése
- Gazdasági változások a dualizmus korában
- Nemzetiségi törvény és a horvát kiegyezés
- Társadalmi változások (torlódó társadalom, kivándorlás, emancipáció)
- Elsajátítandó fogalmak: passzív ellenállás, emigráció, amnesztia hűsvéti cikk, kiegyezés, nemzetiségi kérdés, torlódó társadalom, asszimiláció, zsidó emancipáció
- Személyek: Alexander Bach, Andrássy Gyula, Eötvös József, Baross Gábor
- Topográfia: Osztrák-Magyar Monarchia, Fiume
- Évszámok: 1849. október 6., 1950-59, 1867

Témakör: Az első világháború és következményei

Ismeretanyag:

- Az első világháború (hadviselők, frontok, a háború jellege)
- A világháborút lezáró békerendszer
- Elsajátítandó fogalmak: központi hatalmak, antant, villámháború, állóháború, kétfrontos háború, anyagháború, frontvonal, háttország, jóvátétel
- Személyek: II. Vilmos, Ferenc József, Lenin, Wilson
- Topográfia: Szerbia, Sarajevo, Somme, nyugati front
- Kronológia: 1914. június 28., 1914-18, 1916 (Somme), 1917 (oroszországi forradalmak) 1918. november 11 1919 (békekonferencia)

Témakör: Európa és a világ a két világháború között

Ismeretanyag:

- A náci Németország legfőbb jellemzői
- A kommunista ideológia és a sztálini diktatúra a Szovjetunióban
- Elsajátítandó fogalmak: Népszövetség, szovjet, proletárdiktatúra, kommunizmus, tömegpárt, pártállam, totális állam, államosítás, kollektívizálás, tervutasítás, gulag, személyi kultusz, tömegpropaganda, fajelmélet, zsidóüldözés, Führer, SS
- Személyek: Sztálin, Hitler
- Topográfia: Rajna-vidék, Ausztria
- Évszámok: 1922 (Szovjetunió létrejötte), 1933, 1936

Témakör: Magyarország a két világháború között

Ismeretanyag:

- A trianoni békediktátum és következményei
- Az ellenforradalmi korszak konszolidációja

- Horthy rendszere
- A politikai konszolidáció Teleki Pál és Bethlen István miniszterelnöksége idején
- Művelődési viszonyok és társadalom
- Elsajátítandó fogalmak: ellenforradalom, kormányzó, király nélküli királyság, konszolidáció, antiszemitizmus, numerus clausus, földreform, Népszövetségi kölcsön, pengő, revízió, irredentizmus, zsidótörvény
- Személyek: IV. Károly, Apponyi Albert, Horthy Miklós, Teleki Pál, Imrédy Béla
- Évszámok: 1920. június 4. 1920-21 (Teleki) 1921-31 (Bethlen)

12. évfolyam

Kompetenciák

A tanulónak képesnek kell lennie:

- A tanuló legyen képes írott történelmi forrásokból releváns információk gyűjtésére és értelmezésére.
- A tanuló tudja a történelmi eseményeket és folyamatokat időben és térben elhelyezni.
- A tanuló legyen képes grafikonok, táblázatok és adatsorok elemzésére, valamint az ezekből levonható következtetések megfogalmazására.
- A tanuló ismerje fel és alkalmazza a történelem alapfogalmait a gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális jelenségek vizsgálata során.
- A tanuló legyen képes a múltbeli események és jelenségek összehasonlítására, a hasonlóságok és különbségek feltárására.
- A tanuló rendelkezzen az éves tananyaghoz kapcsolódó térképhasználati és tájékozódási készségekkel.
- A tanuló legyen képes történelmi események közötti időrendi sorrend megállapítására.

Tananyag

Témakör: A második világháború

Ismeretanyag:

- A második világháború előzménye, kitörése, jellemzői
- A holokauszt
- Magyarország részvétele a második világháborúban
- A német megszállás
- A magyar holokauszt
- Elsajátítandó fogalmak Anschluss, háromhatalmi egyezmény, tengelyhatalmak, koncentrációs tábor, megsemmisítő tábor, népiirtás, gettó, deportálás, totális háború, furcsa háború hadigazdaság, Vörös Hadsereg, antifasiszta koalíció, munkaszolgálat, kiugrási kísérlet
- Személyek Churchill, Sztálin, Hitler
- Topográfia: Ausztria, Saar vidék, Szudéta-vidék, Auschwitz
- Évszámok: 1939. szeptember 1.

Témakör: A jelenkor

Ismeretanyag:

- A kétpólusú világ kialakulása és jellemzői
- A keleti blokk
- Közép-Európa szovjetizálása
- A nyugati blokk-újjaépítés és integrációja
- Az ENSZ
- A kétpólusú világrend megszűnése
- Jugoszlávia felbomlása
- Az európai integráció
- A globális világ sajátosságai
- Elsajátítandó fogalmak: Egyesült Nemzetek Szervezete, szuperhatalom, vasfüggöny, fegyverkezési verseny, kétpólusú világ, NATO, Varsói Szerződés, tervgazdaság, piacgazdaság, Európai Unió, globalizáció, fogyasztói társadalom
- Személyek: Sztálin, Truman, Marschall
- Topográfia: Szovjetunió, NSZK, NDK, EU tagállamai
- Évszámok: 1945, 1946 (fultoni beszéd), 1947 (Truman elv), 1949 (NATO, KGST, szovjet atombomba), 1955, 1956, 1989 (rendszerátalakítások), 1992 (maastrichti szerződés)

Témakör: Magyarország 1945-től a rendszerváltásig

Ismeretanyag:

- A Rákosi-korszak, az egypárti diktatúra működése
- Az 1956-os forradalom és szabadságharc
- A Kádár-korszak
- A rendszerváltás
- Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság
- Elsajátítandó fogalmak: koncepciós per, tervgazdaság, államosítás, népköztársaság, ÁVH, egypártrendszer, pártállam, internálás, kitelepítés, MDP, kollektivizálás, kulákbeszolgáltatás, iparosítás, propaganda, intervenció, háztáji, MSZMP, munkásórség, ellenzéki kerekasztal,
- Személyek: Rákosi Mátyás, Mindszenty József, Nagy Imre, Kádár János
- Kronológia: 1948 (pártállam létrejötte) 1953-56 Nagy Imre miniszterelnöksége, 1956. október 23-november 4. 1989. október 23, 2004 (Magyarország csatlakozik az EU-hoz)

Témakör: Társadalmi, állampolgári, pénzügyi- és munkavállalói ismeretek

Ismeretanyag:

- Társadalmi tagozódás és felelősség-vállalás
- A cigányság helyzete
- A szociális ellátórendszer
- Az aktív és felelős állampolgárság - A Magyar Köztársaság államszervezete
- Pénzügyi ismeretek
- Elsajátítandó fogalmak: többpártrendszer, szociális piacgazdaság, jogállam, sarkalatos törvények, Alkotmánybíróság, privatizáció, munkanélküliség, társadalmi egyenlőtlenség, szolidaritás, választási rendszer, országgyűlés, önkormányzat.